

ÜSAVAT

Xəbər
Bakıda dayı
bacısı qızını
qəddarlıqla
oldurdu
yazısı səh.10-da

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 18-19 aprel 2015-ci il Şənbə № 82 (6110) Qiyməti 40 qəpik

Gündəm

Cavid Qurbanovun bankının qadın rəhbəri haqda şok ittihamlar

"Gəncəbank"ın Müşahidə Şurasının sədri Pervanə Novruzova vətəndaşın mülküni zorla ale keçirməkdə, adam oğurlugunda ve işgəncə verməkdə suçlanır; "Qoçularına emr etdi ki, qızımı zorlaşın..."

yazısı səh.10-da

Avropa Parlamenti ilə münasibətlərə yenidən baxılsınmı...

yazısı səh.9-da

Rusyanın Qarabağ siyaseti yeni qiyaqədə

yazısı səh.13-da

Yasamalın icra başçısına töhmət verildi

yazısı səh.2-da

Deputatlar əfvlə bağlı danışdır

yazısı səh.3-da

Mirqədirovun anasının müraciətinə media kapitanlarından cavab gəldi

yazısı səh.4-da

Xədicə İsmayılin həbs müddəti yenidən uzadıla bilər

yazısı səh.3-da

Rubl və manat "özünə gəlir"

yazısı səh.5-da

İsmayıllı Şahtaxtinski:

"Amerika polisi qəddar deyil"

yazısı səh.6-da

100 ilin savaşı: döyüsdə udan türk təbliğatda uduzur...

yazısı səh.12-da

Erməni təlimləri ilə bağlı Azərbaycandan sərt reaksiya

yazısı səh.11-da

Səklə, yoxsa Allah'a inanmaq...

yazısı səh.15-da

Goranboyda evə maskalı hücum; yaşı ər-arvada işgəncə verdilər

yazısı səh.14-da

İqtidar Neft Fondunun vəsaitlərini xərcəlməyə qərar verdi

MANAT

QAYIDIR... - ŞOK İDDİA

Xaricdəki 37 milyard dollar ehtiyatımızın təqribən 3-4 milyardı manatın kursunu bərpa etmək üçün gətirilir; neft karteli-OPEK-in üç əsas ölkəsi ilə intensivləşən temaslar səbəbsiz deyilmiş; bəzi məmurlar 21 fevralın əksi prosesindən də milyonlar qazanmaq niyyətindədir...

yazısı səh.5-da

Ermənilərin AŞPA sessiyasında dair xain planı məlum oldu

AAŞPA-nın "100 illik" toplantısına sayılı günlər qaldı; sessiyanın gündəliyində Azərbaycan məsələsi olmasa da, tədbir ölkəmiz üçün də stresli keçə bilər

yazısı səh.8-da

Abdulla Abdullayev:
"Dövlətin adına xələl gəlməsin deyə danışmaq istəmirəm"

yazısı səh.3-da

Natiq Miri:
"Azərbaycanda inqilab edə biləcək müxalif siyasi mərkəzlər yoxdur"

yazısı səh.9-da

Oliqarx İsgəndər Xəlilovun qardaşının evindən narkotik çıxdı

yazısı səh.12-da

Nekroloq

Müsavat Partiyasına ağır itki üz verib.

Bu gün Müsavat Partiyası Füzuli rayon təşkilatının sədri Hacıbaba Həmzəyev vəfət etdi.

Hacıbaba Eldar oğlu Həmzəyev 1957-ci ildə Füzuli rayonunun Yal-Pirehmedli kəndində anadan olub. Azərbaycan Kənd Təsərrüfatı İnstitutunu bitirərək zootexnik ixtisası alan H.Həmzəyev Füzuli rayonunda peşəsinə uyğun olaraq müxtəlif işlərdə çalışıb. Onun rəhbərliyi altında yaradılan "Təbriz - Ulu Türk" fermər təsərrüfatı öz fəaliyyəti ilə Füzuli əhalisinin rəhbətinə qazanıb.

1992-ci ildə Müsavat Partiyası Azərbaycanda bərpa edildikdən az sonra H.Həmzəyev Müsavat Partiyasına üzv olub. 2012-ci ildən Müsavat Partiyası Füzuli rayon təşkilatının sədri seçilib. İstər sırvı müsavatçı, istərsə də Füzuli rayon təşkilatının sədr olduğu illərdə müsavatçılıq ideyalarının yayılması, demokratik əslahatlar uğrunda mübarizədə mühüm rol oynayıb. Özünən təmənnəsiz fəaliyyəti və fədakarlığı ilə onu tanıyanların dərin hörmətini qazanıb.

Fədakar müsavatçı, qayğıkeş ailə başçısı Hacıbaba Həmzəyevin eziyətindən bütün müsavatçıların və onu tanıyanların qəlbində daim yaşayacaq.

Müsavat Partiyası Hacıbaba Həmzəyevin vəfat etməsindən kədərləndiyini bildirir, mərhumun ailə üzvlərinə, yaxınlarına və eqidədaşlarına dərin hüznlə başsağlığı verir.

Allah rəhmət eləsin!

Nazirlə çəkişən iş adamının ölümü haqda yeni xəbər Baş Prokurorluq araşdırmalarının davam etdirildiyini bildirir

Nəqliyyat naziri Ziya Məmmədovla çəkişən iş adamı Füzuli Qasimovun müəmmalı ölümündən 1 ay 1 həftə ötdü. Lakin bu gənə qədər iş adamının özünü öldürməsi və ya onu qətlə yetirilməsi haqda təsəssürat yaradır. Yada salaq ki, F.Qasimovun ölümü ilə bağlı Baş Prokurorluğun mətbuat xidmətinin yaydığı məlumatda 1970-ci il təvəllüdü Füzuli Şubay oğlu Qasimovun meyitinin martın 11-də, sehər saat 11 radələrində paytaxtın Yasamal rayonu ərazisində icarəyə götürdüyü ofisindəki iş otığında aşkar edildiyi bildirildi. Qeyd olunurdu ki, odlu silahdan türək nahiyyəsinə açılmış bir atəş nöticəsində ölməsi ilə əlaqədar Yasamal rayon prokuroru, prokurorluğun əməkdaşları, prokuror-kriminalist, məhkəmə-tibbi ekspertin iştirakı ilə hadisəyə rəsədi və meyite baxış keçiriblər.

Aprelin 17-de Baş Prokurorluq iş adamının ölüm işi ilə bağlı sorğumuza cavab verib. Həmin cavabda bildirilir ki, faktla bağlı Yasamal Rayon Prokurorlığında Cinayət Məccələsinin 125-ci (özünü öldürme heddine çatdırma) maddesi ilə cinayət işi başlanıb. İş üzrə müvafiq ekspertizər təyin edilib, hadisənin motivləri və başvermə səbəbləri istintaq yolu ilə araşdırılır. Maraqlıdır ki, F.Qasimovun müəmmalı şəkildə ölümündən sonra mərhumun yaxınlarının onun intihar etməsi iddiasını redd etdiklərini, intihar versiyasını yaxına buraxmadıqları haqda xəbərlər yayılıb. Bu ölümü təsadüf saymayanlar çıxdı.

Yazmışdı ki, F.Qasimov ölümüne qədər Yasamal rayonu, Zahid Xəlilov küçəsi 145 ünvanındaki mənzilində yaşayıb. Bu ərazi Yasamalda milyonçuların yaşadığı məhəllə kimi tanınır. F.Qasimov anadan olduğu Goranboy rayonunun Səfikürd kəndində də hamı onun nəqliyyat naziri Ziya Məmmədova məhkəmə çəkişməlerinin olduğunu bilməyən yoxdur. "Goranboy gips" zorakılıqla iş adamının əlinində alınmışdır...

Onunla nazir arasındaki çəkişmələr haqda dəfələrlə yazılmışdır və F.Qasimovun özü də qəzetimizə müsahibələr verib başına gələnlərdən danışmışdı. Deməmişdi ki, onu qanunsuz olaraq həbs ediblər, həbsdə olanda təklif ediblər ki, müəssisənin 50 fəlizini onlara - yəni Ziya Məmmədova versin. Həbsdən sonra isə Məmmədovlarla mübarizəsini davam etdirirdi. Hətta ölümündən əvvəl hakimiyyətdə çox böyük nüfuzu olan şəxsin yaxın qohumları ilə əlaqə yaradıb biznesinin ona aid hissəsinə şərik işlətmək haqda razılıq elde etməsi xəbəri də vardi. Belə bir vəziyyətdə, işlərinin düzələcəyi bir vaxtda Füzuli Qasimovun özünü öldürməsinə inanmaq çətindir.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

"Elm" tədris mərkəzi MAGIC LANGUAGES

- ➔ Ali məktəblər xarici dillər
- ➔ kompyuter kursları
- ➔ Magistratura - dövlət qulluğu - məntiq
- ➔ 1.C. mühəsibat - anbar - bank işi
- ➔ Məktəbə qədər həftədə 5 dəfə
- ➔ Sürücülük kursları (1 aya 100 AZN)

Ünvan: 1. «Neftçilar» metrosu 40 mert. R.Rüstəmov-44
Tel/Faks: (012) 421-10-46; 408-44-43;
Mob: (055) 660-60-95; (050) 203-55-95
Ünvan: 2. «İnşaatçılar» metrosu 60 metr. «İran» klinikasının yanında
Tel/Faks: (012) 434-88-28; 408-44-74;
Mob: (055) 660-07-05

"Dini və milli kimlik məsələsində milli kimliyə üstünlük verilməlidir"

"Azərbaycan geostrateji məskənda yerləşir, qədimdən yel-döyənde yerləşmiş, fatehər buradan kecib. Azərbaycanda xarici şirkətlərin fəaliyyətinə şərait yaratmışdır". APA-nın məlumatına görə, bunu bu gün Mətbuat Şurası və Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin birgə təşkil etdiyi "Milli-mənəvi və dini dəyərlər: Tariixlik, müasirlik" mövzusunda KİV rəhbərləri ilə görüşdə Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlı söyləyib: "Amma tolerant olduğumuz üçün zərərli dini cərəyanların ölkəmizdə yayılmasına, fəaliyyəti imkan yarada bilmərik".

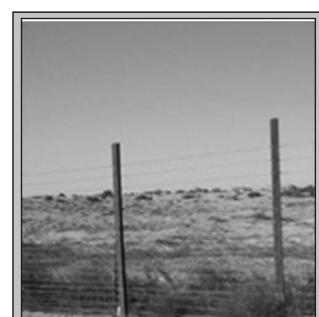
M.Qurbanlı QMİ-nin nəzarətinde olan Təzəpir məscid-kompleksindəki mərasim zallarında ehsan verilməsi məsəlesi de toxunub: "Mən maraqlandım, dedilər ki, bu, yas sahibin istəyindən asılıdır. Həmin mərasim zallarında hər kəsə çay süfrəsi ile ehsan vermək təklif edilir. Amma mərasim sahibinin seçimi de nezərə alınır".

M.Qurbanlı dini mərasimi müvafiq dini səlahiyyəti olan şəxsin icra edə biləcəyini bildirib: "Bura Qafqaz Müsəlmanları İdəresinin təyin etdiyi imam və axund icra edə bilər. Rəsmi təyin edilən axund və imamlara Qafqaz Müsəlmanları İdəresi tərəfindən xütbələrlə bağlı müvafiq tövsiyeler verilib. Xurafatla məşğul olan təsadüfi şəxslər yas mərasimlərindən dəvət edilməməlidir".

Dövlət Komitəsinin sədri Əflatun Amaşov milli-mənəvi dəyərlərin təbliği ilə bağlı Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin jurnalistlər arasında müsabiqə təşkil etməsi təklif edib. M.Qurbanlı təklifi dəstəkleyib.

M.Qurbanlı bildirib ki, globallaşan dünyada milli-mənəvi dəyərlərin qoruya bilməyen millətlər assimiliyasiya olunacaq: "Bu gün her həftə dünyada 2 dil itir, milli-mənəvi dəyərlərimizi qorumaq, biz də dilimizi itirərik. Qloballaşmada millətin özünü qoruma instincti olmalıdır. Bu gün Qazaxistana, Özbekistana və digər türk ölkələrinə gedirik, eyni dincitəsiyət edirik, ancaq o xalqların öz adət-ənənələrinə rast gəlirik. Hətta Səudiyyə Ərəbistanındakı ərəblər Mərakeşdəki ərəb arasındakı fərqli var. Milli-mənəvi dəyərlər yalnız bize aiddir. Azərbaycanın tolerant olması o demək deyil ki, Yəhova şəhidləri, digər cərəyanlar burada yayılmalıdır".

Mübariz Qurbanlı deyib ki, dini və milli kimlik məsələsində milli kimlik məsələsinə üstünlük verilməlidir: "Milli kimlik ön planda olmalıdır. Dini mənsəbiyətinə baxsaq, Azərbaycanda islam dincitəsiyət etməyen insanlar da var. Belə deyəndə, o insanları özümüzdən kənarlaşdırıq".

Azərbaycan-İran sərhədində atışma

Aprelin 17-de saat 05:00 radələrində Cəlilabad rayonunun Dələli kəndi ərazisindəki sərhəd zastavasının xidməti sahəsində 3 nəfərdən ibarət silahlı qaçaqmalçı qrup tərəfindən külli miqdarda narkotik maddə olan 2 kq heroin və 3 kq marixuananın Azərbaycana götürülməsinin qarşısı alımb.

Dövlət Sərhəd Xidmətinin mətbuat mərkəzindən APA-ya verilən məlumatda görə, sərhəd pozucuları qanunun tələblərinə tabe olmayaraq müqavimət göstəriblər. Sərhəd naryadı tərəfindən silahın təlimata uyğun tətbiqi nöticəsində bir nefer sərhəd pozucusunu yaralanıb. Dəstənin digər üzvləri havanın qarınlaşdırmasından ərazinin relyef xüsusiyyətlərindən istifadə edərək hadisə yerindən yayınıblar. Yaralı sərhəd pozucusuna zəruri tibbi yardım göstəriblər, hazırda vəziyyəti stabilidir. Cinayətin digər iştirakçılarının müəyyən edilməsi və saxlanılması istiqamətində eməliyyat-axtarış və istintaq tədbirləri davam etdirilir.

Yasamalın icra başçısına töhmət verildi

Prezidentin müvafiq tapşırıqına əsasən, Bakı Şəhər İcra Həkimiyyəti tərəfindən aparılan araştırma zamanı müəyyən edilib ki, "Lake Residence" MMC tərəfindən tikinti işlərinin aparılması üçün müvafiq icazə sənədi almmadan Yasamal rayonu, 593-cü məhəllə, General Akim Abbasov küçəsi, 25 sayılı ünvan da qanunsuz olaraq tikinti işlərinin aparılması başlılib. Həmin ərazidə tövədən bir gülün bir hissəsinin tikinti qırıntıları ilə doldurulması həyata keçirilib.

BŞH-dən publika.az-a verilən məlumatə əsasən, bununla əlaqədar olaraq, onlar tərəfinden göstərilən ərazidə qanunsuz tikinti işləri aparan "Lake Residence"nin rəhbərliyinə xəberdarlıq edilib, orada aparılan qanunsuz tikinti işlərinin leğv edilməsi, gölün doldurulmuş hissəsinin təmizlənməsi və etrafda əhalinin istirahətinə mənəni teşkil üçün ərazidə yüksək səviyyədə abadlaşdırma işlərinin öz vəsaiti hesabına həyata keçirilməsi tapşırılıb. Eyni zamanda, sözügedən əraziye tikinti icazə sənədi almadan tikinti işlərinin həyata keçirən və gölün bir hissəsinin qanunsuz olaraq zəbt edərək dolduran "Lake Residence" rəhbərliyinin qanunsuz eməllərinin araşdırılması və müvafiq tədbirlər görülməsi barədə göstərişlər verilib.

Elaçca de rəhbərlik etdiyi rayonun ərazisində tikintiye müvafiq icazə sənədi olmadan aparılan tikinti işlərinin qarşısının vaxtında alınması və bu istiqamətdə işlərin yüksək səviyyədə həyata keçirilməsinə nöqsanlara yol verdiyini nəzərə alaraq, Yasamal Rayon İcra Həkimiyyətinin başçısı İbrahim Əsgər oğlu Mehdiyev töhmət verilib.

İ.Mehdiyev Hacıbala Abutalibov tərəfindən ona töhmət verilməsinə münasibət bildirib. O deyib ki, onun bu töhmətdən xəbəri yoxdur: "Bilmirəm, mən töhmət verilməsindən xəbərim yoxdur. Verilibsə, düz edib. Mən həzirdə həmin gölə tökülen torpağın yüksədirilməsi işi görürəm ərazidəyəm. Həmin şirkət rəhbərliyi də buradadır. Ancaq mən töhmət verilməsindən xəbərim yoxdur. Verilibsə də, bunu normal qəbul etmək lazımdır. Yəqin təqsirin var ki, mən töhmət verir. Başqa nə deyim, indi a gəl ərazisindən aparılan işin başıdayam. Tikinti işlərini saxlatmışıq, qanun çerçivəsində də Bakı şəhər İcra Həkimiyyəti tərəfindən müvafiq tədbirlər görülecek. O şirkət görə də mən söz geldi. Mənim o şirkət rəhbərliyi ilə heç bir tanışlığım yoxdur".

Prezident nazirliyə 10 milyon manat ayırdı

Prezident İlham Əliyev Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi sistəmində fəaliyyət göstərən elmi-tədqiqat müəssisələrinin maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi ilə bağlı sərəncamı imzalayıb. Lent.az-in AzərTAC-a istinadən məlumatına görə, sərəncama əsasən, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi sisteminə daxil olan Azərbaycan Aqrar Elm Mərkəzinin, onun regional bölmələrinin, habelə təbəliyindəki elmi tədqiqat institutlarının yenidən qurulması və müasir laboratoriya avadanlığı ilə təchiz olunması üçün 2015-ci il dövlət bütçəsində nəzərdə tutulan Prezidentin ehtiyat fondundan Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinə 10,0 (on) milyon manat ayrılb.

Maliyyə Nazirliyinə və Nazirlər Kabinetinə sərəncamdan irəli gələn məsələlərin həll edilməsi ilə bağlı tapşırıq verilib.

Azərbaycanda yeni dövlət fondu yaradılır

Azərbaycanda yeni dövlət fondu yaradılacaq. Lent.az-in məlumatına görə, bu fondu Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində yaradılması gözlənilir. Nazirlikdən Lent.az-a verilən məlumatə görə, ƏDSMN tərəfindən hazırlanaraq Nazirlər Kabinetinə təqdim edilən "Azərbaycan Respublikasında eməyin təhlükəsizliyi və sağlamlaşdırılması" üzrə Milli Strategiya"nın layihəsində digər tədbirlərlə yanaşı, ölkəmizdə Dövlət Əməyin Mühafizəsi Fondundan yaradılması da əksini tapıb. Qeyd edək ki, ƏDSMN ilə Türkiyənin müvafiq nazirliyi arasında imzalanan protokolda da Dövlət Əməyin Mühafizəsi Fondu və Dövlət Məşğulluq Fonduñun yaradılması ilə bağlı təcrübənin əyrənilməsi əksini tapıb.

Bassağılılığı

Milli Strateji Düşüncə Mərkəsinin sədri İsa Qəmər Müsavat Partiyası Füzuli rayon təşkilatının sədri Hacıbaba Həmzəyevin vəfatından kədərləndiyini bildirir, dərin hüznlə başsağlığı verir.

Müsavat Partiyasının başçısı Arif Hacılı və partiyasının Divanı partiyasının Füzuli rayon təşkilatının sədri Hacıbaba Həmzəyevin vəfatından kədərləndiyini bildirir, dərin hüznlə başsağlığı verir.

**Yazarımız
Tofiq
Yaqqubluya
Azadlıq!**

Mayda növbəti əfv sərəncamının imzalanacağı gözlənilir. Sərəncamın daha geniş dairəni əhatə edəcəyi, xüsusilə, siyasilərin bir əməkdaşlığı şəhər olunacağı gözlənilir.

Ümid Partiyasının sədri, millət vəkili İqbal Ağazadə parlamentdə bu məsələni qaldırığını bildirdi: "Fürsət olduqca, bu məsələni yenidən qaldıracam. Siyasi dustaqlar bizi narahat edən məsələdir. Hər haldə siyasi məbuslar beynəlxalq təşkilatların olimpiada üzərində mövqelərini dəqiqləşdirməyə xidmət edir. Bu o, bəhanələri aradan qaldıran. Hər kəs Azərbaycanı sevmir. Daxildək insan haqları onların mərağında da deyil. Onlar üçün Azərbaycanın adının yaxşı yerdə olması lazım deyil. Çalışırlar ki, ölkəmizə təzyiq imkanları daha real olsun. Sadəcə Azərbaycan hakimiyəti, cəmiyyəti və müxalifət olaraq, buna imkan verməmeliyik. Səbəb olmamalıdır. Azərbaycan hökuməti təessüf ki, buna şərait yaradır".

Millət vəkili hesab edir ki, iqtidaların Avropa Yay Oyunlarına siyasi məbuslarla getməsinin təsiri olmayacağı: "Güman etmərəm ki, ciddi təsiri olacaq. Olmaşa, daha gözəl olacaq. Daxildə vətəndaş həmşəliyi, barış, xoş münasibətlər yaradılacaq. Nəzərliliklər daim var, olacaq da. Bunnar təbiidir. Barışmaq niyyəti olan cəmiyyət formalaşdırılmışdır".

Böyük Quruluş Partiyasının sədri, deputat Fazıl Mustafa əfv

Günün içindən

Deputatlar əfylə bağlı danışdılardı

İqbal Ağazadə: "Fürsət olduqca, bu məsələni yenidən qaldıracam"

təklifi barede düşünmədiyini söylədi: "Bələ bir fikrim yoxdur. Başqa deputat bu barede təklif verərsə, hər haldə münasibətim müsbət olar. Onu qeyd edim ki, Avropa Oyunlarında siyasi məbuslar olsa belə, mənfi nəticəsi olmayacağı. Cənubi elə situasiya yaranıb ki, mənfi tərəfdən səhəbət getmir. Sadəcə yaranan mövcud vəziyyətdən çıxış yollarından səhəbet gedir. Bu baxı-

vident qazanmaqdır: "Mənə elə gelir ki, bu cür çıxışlar birbaşa divident qazanmağa yönəlik addımdır. Azərbaycanda bu enənlər formalaslaşdır. Ulu öndərimiz Heydər Əliyev tərəfindən esası qoyulan bağışlama siyaseti bu gün ölkə prezidenti tərəfindən uğurla həyata keçirilir. Eyni zamanda, hörmətli Mehriban Əliyeva tərəfindən də öten il amnistiya aktı Milli Məclise təqdim olunub.

Milli Dirçəliş Hərəkatı Partiyasının sədri, deputat Fərəc Quliyev parlamentdə geniş amnistiya təklifi ile çıxış etdiyini qeyd etdi: "Cəmiyyətdə hər şeyin sıfır danışmasının təklif etmişəm. Amma konkretna kiminsə azadlıq buraxılışını təklif etməmişəm. Əvvəl heç vaxt zərəri yoxdur. Cəmiyyətdə barış aparan yollardır. Amma dövlətə xəyanət edən şəxslərə güzəşt olunmasının əleyhinəyəm. Hər kəs öz şəxs maraqlarını güdməməlidir".

□ Cəvansıh Abbaslı

firmanın bizim adımıza keçirəsiniz. Buna da men razi olmadım. Cənubi orda başqa payçılar da vardi... Burada Allahsız danışmasınlardır. Müstəntiq isə o binaya 7 milyon 700 min manat smeta çıxarıb. Guya bu qədər pul xərclənib. Kvadrata böləndə 130-140 manata düşür. Hesablayın o vaxtkı qiymətlərlə görünən başa gətirmək o qiymətə olardır mı? Əlavə xərclər de var idı axı. Torpaq sahəsinə ödənin, vergisi var idı və s. Mənə yalan danışmaq, xəyanət eləmək, kimisə aldatmaq yaraşmaz. Əvvəlki məhkəmələrində də demişəm ki, men 25 il bu dövlətə xidmət etdim. Heç vaxt kimisə aldatmaq, xəyanət etmək fikrim olmayıb. Hərdən qulağima çatır, bəzi qəzetlər yazar ki, Abdulla müxalifətləri döydürüb. Bir adam çıxbı desin ki, Abdulla məni döyüb. Yoxdur axı, elə şey olmayıb. Məni günahsız atmışınız içəri. Başqa adam olsa, dünyani dağıdır, ağızına gələni danışardı. Amma mən danışmiram. Dövlətimin adına ləkə getirmək istəmirəm. Cənubi mənə gələn ləkə dövlətimə gələn ləkədir... Nə isə, ötan il binanın tikintisini qurtarmaq isteyirdim. Tamamlama işləri ilə bağlı məsələni hell edib İrana getdim. Zəng etdilər ki, Korrupsiya ilə Mübarizə İdarəsi Sahibkarlığa Kəmək Milli Fonundan ayrılmış pulla bağlı iş başlayıb. Gəldim, bu dəfə də həbs etdilər, yene binada iş qaldı. Ona görə indi burda ifadə və rən bezi zərərçəkənlər bilmədirlər ki, problem elə onların özlərindən qaynaqlanır".

Proses aprelin 21-də davam etdiriləcək.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

ne eyni vəziyyət yarandı. 2012-ci ildə yenidən binanı təmamlamaq istəyirdim. Əslində, hər şeyimi satıb Azərbaycandan getmək isteyirdim. 1999-cu ildə getmişim də. Azərbaycana "A.M.A.Y." işinə görə qayıtmalı oldum. Ona görə də 2012-də binanı da satmaq isteyirdim. İlk olaraq da binadan ev alan imkanlı bir neçə nəfər təklif etdim ki, 20 milyon verin, binanı təmamlayın qalan evlərdən də xeyriniz də olacaq. İstəyən olmadı. Bir neçəsi geldi ki, tamamlama işləri üçün 2 milyon toplamışq, amma bunun üçün gerək

istədiyini bildirdi: "O binanın ti-

kintisən 2002-ci ildə icazə ali-

nib, 2003-cü ildə tikilməye baş-

lanıb. 2005-ci ildə binanın hazır

olması nəzərdə tutulmuşdu. 2004-cü idə "A.M.A.Y." ticarət

mərkəzinin "Gənclik" metrostan-

siyasanın yanından köçürülməsi-

nə başlandı. Buna görə binanın

tikintisində bəzi lengimələr oldu.

Adamlarına dedim ki, binadan

ev alanlara işlərin bir qədər lə-

ğiyecəyi barədə məlumat ver-

sinlər. 2006-cı ildən yenidən ti-

kinti davam etdi. Binanın əsas işləri görüldü, tamalanmağa az

galmışdı. 2008-ci ildə bəzi müs-

terilər gecikmə ilə bağlı şikayət

etdilər deyə prokurorluq binaya

həbs qoydu və tikinti dayandırıldı.

Sakınlərə dedim ki, belə et-

meyin, məndən çox sizə ziyan

dəyərək. 2009-cu ildə son ta-

mamlanma işləri aparıldı ki, ye-

Abdulla Abdullayev

"A.M.A.Y. Abdulla" mitinqlərdə müxalifətləri döydürmədiyini iddia edir

Abdulla Abdullayev: "Dövlətin adına xələl gəlməsin deyə danışmaq istəmirəm"

Bəki Ağır Cinayətlər Məhkəməsində hakim Əfqan Hacıyevin sadrlığı ilə "A.M.A.Y." rəhbəri Abdulla Abdullayev, dəha bes nəfər - Elşən Nəzərov, Heydər Rzayev, Mehman Məmmədxanlı, Vidiq Qurbanov və Nadejda İlyasovanın işi üzrə məhkəmə prosesi davam edir. Mütətəhim kürsüsünə çıxarılanlara qarşı dələduzluq, mənimsəmə, vezifədən sui-istifadə kimi ittihamlar irəli sürürlüb. A. Abdullayev istisna olmaqla, digərlərinin barəsində həbsə bağlı olmayan qətimən tədbiri seçilib.

Dünenki prosesdə "Xudafərin" MMC epizodu üzrə istintaq tərəfindən zərərçəkmiş qismində tanınan səxslərdən 8 nəfərin təqsirləndirilənlərə qarşı tələb və şikayətlərinin olmamamışı barədə notariusda təsdiq olunmuş ərizələrinin məhkəməyə təqdim etdi.

Vəkil Osman Kazimov istintaq tərəfindən zərərçəkmiş qismində tanınan səxslərdən 8 nəfərin təqsirləndirilənlərə qarşı tələb və şikayətlərinin olmamamış barədə notariusda təsdiq olunmuş ərizələrinin məhkəməyə təqdim etdi.

Abdulla Abdullayev "Xudafərin MMC" ilə bağlı danışmaq

istədiyini bildirdi: "O binanın tikintisən 2002-ci ildə icazə ali-nib, 2003-cü ildə tikilməye başlanıb. 2005-ci ildə binanın hazır olması nəzərdə tutulmuşdu. 2004-cü idə "A.M.A.Y." ticarət mərkəzinin "Gənclik" metrostan-siyasının yanından köçürülməsi-nə başlandı. Buna görə binanın tikintisində bəzi lengimələr oldu. Adamlarına dedim ki, binadan ev alanlara işlərin bir qədər ləğiyecəyi barədə məlumat ver-sinlər. 2006-cı ildən yenidən ti-kinti davam etdi. Binanın əsas işləri görüldü, tamalanmağa az galmışdı. 2008-ci ildə bəzi müs-

terilər gecikmə ilə bağlı şikayət

etdilər deyə prokurorluq binaya

həbs qoydu və tikinti dayandırıldı.

Sakınlərə dedim ki, belə et-

meyin, məndən çox sizə ziyan

dəyərək. 2009-cu ildə son ta-

mamlanma işləri aparıldı ki, ye-

Puç olan ümidlər

Xalid KAZIMLI

Məlumat axtarışçı saytlarında arasaq, 10 il önce elinə Corc Buşun portretini götürərək, "Azadlıq" blokunun seçqiqağı təşviqat aksiyasına çıxmış 12-14 yaşlı uşaqın şəklinə rast gələ bilərik.

Həmin uşaq "Biz azadlıq istəyirik" şəhəri və azadlıq umduğun siyasetçinin şəklini qaldırmışdır.

Həmin portreti o uşaq kim vermişdi, məlum deyil, amma onun məqsədi bəlli idi: adam istəyirdi ki, hazırladığı bu təbliğ-təşviqat vəsaitini bütün dünya görsün.

Hansısa əcnəbi reportyorum diqqəti baxışi və eməyi sayəsində həmin şəkil dünənənə aparıcı media qurumlarının bülletindən yer aldı.

ABŞ prezidenti Corc Buş həmin şəkli gördüm, görmədim, məlum deyil, məlum odur ki, Corc Buş şəxşən ondan azadlıq istəyən uşaq və demokratik seçqi tələb edən Azərbaycan vətəndaşlarını kömək etmedi.

Corc Buş buna borcluydum! İndiki konyukturaya əsasən fikir yürütsək, xeyr, borcu deyildi. Ancaq o vaxt Corc Buş başçılıq etdiyi dövlətin dünənənə hər yerində demokratiya istəyən insanların kömək edəcəyini demidi.

Bəli, Buş söz vermişdi və dünyada milyonlarla insan onun sözüne güvənərək öz ölkələrində demokratiya, haqq-ədalət tələb edirdilər.

2005-ci ildə çəkilən həmin o məşhur şəkil ümidişlərin şəkliydi.

İndi vəziyyət çox fərqlidir. Artıq ABŞ və onun prezidenti dünyada demokratiya istəyən insanların söz vermir və yalançı çıxmır. Bəlkə də düzü budur. Yalandan ümid vermək bir şey deyil. İnsanlar əbəs yere həyecanlanır, ayağa qalxır, aksiyalara çıxır, lazımi dəstəyi alır, sonda irticə ilə üz-üzə qalır.

Obamanın öz sələfindən başlıca fərqi budur. Bu onun zəif və ya üstün cəhətidir, mübahisəli səhəbdür, amma fakt budur ki, o, dünyada demokratiya hayında deyil və öz ölkəsində yenidən baş qaldırmış irqi ayrı-seçkilik probleminin onündə aciz qalıb.

Bəlkə də dünya üzərində demokratik hərəkatın zəifləməsinin, irticanın, zorakılığın, dövlət istibdadının güclənməsinin başlıca səbəbi elə budur: özünü dünənənə hegemonu sayan (və gerçəkdə də belə olan) dövlətin öz üzərinə götürdüyü öhdəlikləri yerinə yetirməməsi, despot rejimlərinin özbaşına buraxması.

Diktatura, avtoritarizm, totalitarizm mənşəsindən çıxmış, demokratiya müstəvisinə adlamış xeyli ölkədə demokratikləşmə prosesi geri dönüb: həmin ölkələr günbegün geriye gedirlər, demokratik azadlıqlar boğular, insan haqlarına riayət arxa plana keçir, parlamenti republika qurulusundan imtina edib president idarəetməsinə (dolayı ilə bir liderin avtoritarizmi) adlayırlar, insanların seçib-seçilmə hüququnu məhdudlaşdırırlar, cəzasız bir şəkildə seckilərə hiylə qarışdırırlar və sair və iləxir.

Əvvəller hansısa ölkədə demokratiyaya yönelik mürtəce siyaset yürüdüləndə ABŞ və Qərb dövlətləri kəskin reaksiya verirdilər. İndi çox yumşalıblar, sadəcə, protokol xatirinə nəsə bir bəyanat verirlər, məsələ bitir. Müstəbidlər ABŞ-in "çomağın o biri başını çevirəcəyi" ni gözləmlərlər, çəkinmirlər və gözləntilər doğrular.

Vaxt vardi, hakimiyətə barışmaz mübarizədə olan insanların həbs olunma ehtimalından söz düşəndə deyirdilər: "Dünya birliliyi buna imkan verməz". Bu söz əsasən ABŞ-ı və aparıcı Qərb dövlətlərini nəzərdə tuturdu.

İndi məhbəslər ABŞ-in himayəsində olan müxtəlif institutlarda çalışan insanlarla dolub, amma dünənənən en qüdrətli dövləti öz adamlarını azadlıq buraxdırıb, eləcə bəyanat yayırlı.

Budur, ABŞ Dövlət Departamentinin sözçüsü vəzifəsini icra edən Meri Harfin aprelin 16-da yaydığı bəyanatda oxuyuruq: "Biz tanınmış insan haqları fəali Rəs

Barak Hüseyin Obama... nəmi deyəcək?

Zahid SƏFƏROĞLU
 zscfarooglu@gmail.com

Esəbi bir həftəyə girmişik. 24 aprel tarixini deyirik. İndi az qala, hamının gözü müsəlman kökənlə ABŞ prezidenti Barak Hüseyin Obamaya dikilib. Ermənilər isə xüsusi intizarla dönyanın 1 nömrəli dövlətinin liderinin iki dodağının arasından həmin gün hansı sözün çıxacaqını gözləyir.

Yada salaq ki, presidentliyi dönməndə Obama 24 aprelde heç vaxt "soyqırım" sözünü işlətmeyib. 2012-ci ildə təkrar prezident seçkiləri zamanı da amerikalı erməni seçicilərinin səslərini almaq naminə buna getmeyib. Üçüncü müddət isə o, prezident olmayıcaq. Başqa sözə, ənənəni pozmaq üçün hansısa şəxsi, siyasi motiv yoxdur.

Ən əsası, ABŞ bu iddianı indiyədək tanımışdır. Prezident isə dövlətin rəsmi şəxsidir. Düzdürü, onlarla ştat uydurma məsələni tanıyan qərarlar verib. Ancaq ştat ayrı, dövləti təmsil edən mərkəzi hakimiyət ayı. Ona qalsa, bir neçə ştat qondarma "DQR"i də dövlət kimi tanıyıb. Əsas Ağ Ev və onun sahibinin mövqeyi, siyasi iradəsidir. Boş yerə erməni özünü oda-közə vurmur ki, Amerika prezidenti bircə dəfə "soyqırım" desin.

Fəqət, Barack Obama bu sözü dile gətirse də, ABŞ dövləti tanışa da, qərarın yalnız mənəvi təsir qüvvəsi ola bilər, hüquqi yox! Neca ki, Avropa Parlamentinin son qətnaməsi hüquqi qüvvəyə malik deyil və bu sənəddə də öz əksini tapıb.

Hüquqi qüvvə üçünse yəhudi soyqırımı məsələsində olduğu kimi, BMT-nin qərarı və bu təşkilatın orqanı olan Beynəlxalq Məhkəmənin (Haqqə Tribunalının) müvafiq hökmü olmalıdır. BMT-də, onun Təhlükəsizlik Şurasında əsas söz sahib isə 5 dövlət - ABŞ, Böyük Britaniya, Rusiya, Çin və Fransadır. Onların da üçü (ABŞ, Böyük Britaniya, Çin) uydurma məsələni redd edir. Rusiya isə formal tanrıyr və bu dəqiqə məsələ səsə qoyulsa, Türkiyəyə görə ən aži, bitərəf qalar...

Arayış üçün bildirək ki, erməni soyqırımı iddiaları 1950-ci illərdən - "soyqırım" sözü rəsmən beynəlxalq hüquqi status alandan iki il sonra gündəmə gəlib. Ancaq Amerika və Avropada erməni lobbisinin dəstəyilə başlanan böyük kampaniyasının, 65 illik canfeşanlılığın yekunu olaraq ermənilər cəmi 21 ölkədə öz istəklərinə nail olublar. 65 ildə cəmi 21 ölkə! Onların da çoxu qlobal siyasetə ciddi təsiri olmayan, ermənilərin ən çox kök saldığı Latin Amerikası və Avropa ölkələridir.

Diqqət edin, son 10 ildə ermənilər yalnız iki ölkədə - Çili (2007) və Boliviyyada (2014) məkrli iddianın tanınmasını gerçəkləşdirə biliblər ki, bu da yenə latindilli ölkələrdir. Deməli, dünyani bu saxtakarlıqla inandırmaq faktiki, mümkünsüz halə gəlib və Türkiyəyə qarşı məkrli proses əslinde dayanıb.

Sübhe yox ki, məsələyə xristian amilinin mühüm təsiri olduğunu söyleyənlər haqlıdır. Ele Livan istisna olmaqla, 21 ölkənin hamısı, xristian dövlətləridir. Ancaq insafən, xristian dünyasının sayılıb-seçilən ölkələrinin heç də hamısı erməni kürüğünə getməyib. Küye getməyənlərin sırası isə 21 dövlətlə müqayisədə daha çoxdur.

Bunlar - ABŞ, Böyük Britaniya, İspaniya, Braziliya, Avstriya, İsveç, Norveç, Finlandiya, Danimarka, Bolqarıstan, Macarıstan, Makedoniya, Çexiya, Serbiya, Rumınıya, Avstraliya, Yeni Zelanda, Ukrayna, Belarus, Moldova, Gürcüstan və başqa ölkələrdir. Bura qeyri-xristian dövlətlərini - Çini, Hindistanı, Yaponiyani, iki Koreyani, Vyetnamı, İsraili və Livan istisna olmaqla bütün müsəlman və əksər Afrika ölkələrini də əlavə ələsək, böyük bir siyahi alınlara. Qısası, 220-dən çox BMT üzvü ölkələrinin yalnız 21-i erməni nağıllına inanır...

Gələk, indi damarında 50% müsəlman qanı olan Obamanın tutacağı mövqeyə. Sizcə, Ağ Evin hazırlı rəhbəri ənənəni pozub hakimiyətdən gethagətə "soyqırım" söyleyi, bununla da türk-müsəlman toplumunun, Türkiyə-Azərbaycan xalqlarının lənətini qazanarmı?

İddia var ki, Ərdoğanla Obamanın münasibətləri isti olmadığı üçün bu addıma o gedər. Ancaq hətta belədirse, yənə mənqıt başqa şey deyir. Çünkü bu, tək Ərdoğanın məsələsi deyil. Siyasi münasibətlərə, bir ovuc erməniyə görə, hətta Hillary Klintonə 5-6 erməni seçicisinin səsini qazandırmaq naminə bütün bir xalqı, qos-qoca Türkiyə dövlətini hədəf alıb ABŞ-a düşmən elemək Vəsinqtonun maraqlarına uyğundurmu? Uyğunsa, onda qoy Obama həmin sözü dezin.

Ancaq inanmırıq. Obama özünü "yandırmayacaq". Həm də o səbəbə ki, 4-5 gündən sonra bu mövzu heç kimin yadına düşməyəcək. Erməniləri ən çox qorxudan da budur.

"Men, 77 yaşlı xəstə bir qadın əllerim əsə-əsə ona "pedreda" aparram. Görünür, uca Allah mənə oğlumun yanına gedib-gelmək üçün zaman möhələt verib. Çünkü atası dözmədi, oğlu tutulandan bir ayın tamaṁında ürəyi partladı. Yaşlı olsa da, sağlam idi kişi. Dərdə dözmədi. Oğluna kömək edə bilmədiyinə görə kədərən, qüssədən özüne yer tapa bilmirdi"....

Bu sətirlər hazırda həbsənən "Ayna Zerkalo" qəzetiñin əməkdaşı Rauf Mirqədirovun anası Rəfiqə İsayevanın "Aysel Əlizadəyə açıq məktub" müraciətindən kiçik bir hissədir. Ötən gün "Yeni Müsavat"da dərc edilmiş bu müraciətdə məhbus jurnalının anası oğlu həbs olunan gündən etibarən yaşadıqlarını ağırələr bir dille təsvir etməyə çalışıb. R. İsayeva həyat yoldaşının ölümündən bir gün qabaq evlərində aparılan axtarış barədə de xatırlatma edib: "Ölümündən bir gün qabaq evimizdə axtarış olmuşdu. Nə bilim, pul, narkotik, silah, qızıl axtarıldır. Mən də ölü pulumuzu, bir də barmağımızdakı nişan üzüyünü ortaya qoydım. Mədəni adamlar idı, utandılar: "Götürün" - dedilər. Təsəvvür edirəsiz, həyatını təmiz, vicdanlı, alniaçıq yaşmış, dövlətin verdiyi təqəüd ilə dolanın ziyalının evindən silah, narkotik axtarmaq nə deməkdir? Bu onun üçün nə müsibətdir, nə təhqirdir. Bu axı insanın bütün heyatının üstündən xətt çəkməkdir. Son damladır, insanı dirigözü ölçülməkdir. Mənim yoldaşım oğlum tutulan gün mənən artıq olmuşdu, axtarışın səhəri cismən getdi. Bu günahın bədəlini kim yazaq, ay qızım? Sənin al-

Mirqədirovun anasının müraciətine media kapitanlarından cavab geldi

Əflatun Amaşov:
 "Müvafiq müraciətlər etmişik"

man filosofun buna nə deyir? Vətənini sevən insana vətən xaini adı vermək suçunun sorunu kimin üzərinə düşür?"

Jurnalının anası sonda bildirib ki, bir ana kimi ziyanlılardan, R. Mirqədirovun həmkarlarından, oxucularından, dövlətdən gözləntilər var: "Rauf uğrunda mübarizədə teslim olmayıñ. Əs-lində Raufun qurtuluşu bizim hamimizin və vətənimizin yanından qurtuluşudur".

Həmkarları jurnalist anasının bu müraciəti barədə nə düşünür? R. Mirqədirov uğrunda mübarizədə nələr edilir, hansı nəticələr var?

Elçin Şixli:
 "Mübarizədən əl çəkməmişəm, amma..."

Fəaliyyətini dayandıran "Ayna Zerkalo" qəzetiñin baş redaktoru Elçin Şixli bildirdi ki, konkret bu məsələdə ancaq özünün görünüy işlə bağlı hər hansı fikir bildirə bilər: "Sözün doğrusu, mən özüme cavabdeh ola bilerəm. Mübarizədən əl çəkməmişəm. Bir sira beynəlxalq strukturlarla görüşlərde, onların hesabatlarında hamının adını görürəm, Raufun adından başqa. Raufun həbsindən bir çox insanların xəberi yoxdur. Həbsde olan digər həmkarlarımızın, insan haqları müdafiəçilərinin müdafiəçiləri da-ha fealdır. Raufun özü də haqqını tələb edir, amma hay-küy salır".

Müsahibimiz dedi ki, R. Mirqədirovun hay-küy salmamasının səbəblərindən biri də onun MTN-də saxlanan yeganə jurnalist olmasıdır. Baş redaktörün sözlərinə görə, həbsənən digər jurnalistlər, ictimai feallar Ədliyyə Nazirliyinin nəzdindəki cezəməkmə müəssisələrindən: "Onların zəng vurmaq, məktub göndərmək imkanları var, Raufun bu imkanları yoxdur. Yalnız öz vəkilləri ilə görüşə bilir, başqa heç kim. Mən məmnuyyətlə görüşə gedərdim, amma imkan yoxdur".

E. Şixli dedi ki, məhbus jurnalist əslinde anasını qoruyur. Durumu ilə bağlı xəbərlərin ictimailəşməsindən narahatdır. Belə ki, təzyiqinin qalxması, səhəhetindəki problemlərə bağlı xəbərlərin mətbuatda yayılmasının anasını həyecanlaşdıracağı əndişi ilə vəkilindən bu barədə çox danışmamasını, anasına nəsə deməməsini xahiş edir.

Məbəut Şurasının sədri Əflatun Amaşov isə dedi ki, bu məsəle Məbəut Şurasının diqətindədir və tez bir müddətə həllini tapmasına isteyirler: "Bununla bağlı zamanında müvafiq müraciətlər etmişlər və bu barədə mətbuatda da məlumatlar gedib. Biz də problemin tezliklə yoluна qoyulmasını arzulayıraq". □ **Sevinc TELMANQIZI**

Xədicə İsmayılin həbs müddəti yenidən uzadıla bilər

İntiqam Əliyev və Pərviz Həşimli vəkilləri ilə görüşüblər; hüquq müdafiəçisinin məhkəmədə çıxış üçün yazdığı son söz əlindən alınır

Xədicə İsmayılovna Hümbətova

İntiqam Əliyev

Pərviz Həşimli

Hebsdəki araşdırmaçı jurnalist Xədicə İsmayılin həbs müddəti növbəti dəfə uzadıla bilər. Buna səbəb ekspert rəylərinin gecikdirilməsidir. Qanunvericiliyə edilmiş əlavələrə əsasən, həbs müddətinin bitmesinə 20-25 gün qalmış ittihad aktı təqdim olunmalıdır. Mayın 24-də həbs müddəti bitəcək Xədicə İsmayıla hələ də qərar təqdim edilməyib. Bu hal həbs müddətinin uzadılması ehtimalarını artırır. Bu barədə musavat.com-a jurnalının vəkili Fariz Namazlı məlumat verdi: "Aprelin 16-da Xədicə xanımla görüşdüm. Vəziyyəti pis deyil. Saxlanma şəraitindən hər hansı bir narazılığı yoxdur. Aprelin 21-də Apelyasiya Məhkəməsi olacaq. Bu iş Bayraqdar Elman Türkogluñun şikayəti ilə bağlıdır. Apelyasiya şikayəti vermişik ki, həmin maddə üzrə onun barəsində bərəət hökmü çıxarılsın. Höbsi ilə bağlı iş də istintaq gedir. Ekspertiza rəylərinin cavabı gözlənilir".

la bağlı məktub yazarıq. Dəhşətli vəziyyətdir ki, son sözü almamaqları üçün hakim məktub göndərməlidir. Heç kimin buna ixtiyarı yoxdur. Məcbur olub, həkimdən xahiş edirik. İş o yere çatıb. Aprelin 21-dəki prosesdə mədafiə tərəfinin vəkillərinin çıxışları olacaq. Ardınca vaxt çatısa, İntiqam mülliim son sözünü deyəcək. Sonra hökm olacaq. Düşünürəm ki, iki prosesdə məhkəmə bitəcək. İntiqam mülliim prosesin tez yekunlaşmasını istəyir. Çünkü saxlanıldıgyer səhəhetinə ciddi təsir edir".

Müsavat başqanının müavini Tofiq Yaqubli ailəsi ilə telefonla danışdır. Başqan müvəvəti qəzet problemindən şikayətlənib. Bu barədə qızı Nigar Yaqublu məlumat verdi: "Atəmin sahətini, saxlama şəraiti normaldır. Əsas qəzet problemindən danışdı. Problem əvvəlki kimidir".

Fərəc və Sirac Kərimli qardaşlarının atası Raqif Kərimli 1 aydır övladları ilə görüşə icazə verilmədiyi söylədi: "Siraci apelyasiya şikayətinə baxılmalıdır "zon" a aparmaq isteyiblər. Məhkəmə məktub göndərəcək. Görüşə hələ də icazə verilmir. Nə vaxt görüş veriləcəyini hələ özümüz de bilmirik. Telefonla danışmışıq. Hər şey qaydasındadır. Üzümüze gelən həftə Fərecin şikayətinə baxılacaq".

Jurnalist Pərviz Həşimli verilən hökmədən Ali Məhkəməye şikayət olunacaq. Vəkil Bəhrəz Bayramov aprelin 18-də onunla görüşüb: "Normal görüş keçdi. Kassasiya şikayətini müzakirə etdi. Yaxınlarında Ali Məhkəməyə müraciət edəcəyik. Müalicəsi hazırlı davam edir. Şikayəti yoxdur". □ **Cavansir Abbaslı**

Neften qiymətinin dünya bazarında ucuzlaşması ilə manatının da devalvasiyası və milli valyutaya mümkün "ikinci zərba" haqqda əhalide artan narahatlıq Azərbaycan iqtidarı qabaqlayıcı addımlar atmağa məcbur edib. Büdcədə neftin qiyməti 90 dollar nəzərdə tutulduğundan yaxın vaxtlarda hökumətin dövlət xərclərində bəzi ixtisarlar edəcəyi göznlənilirdi. İqtisadiyyatı əsasən, "qara qızıl"dan asılı olan qonşu Rusiya ehtiyat fondlarını tam zəiflətməmək üçün bu cür ixtisarlara getməyə məcbur olmuşdu.

Amma Azərbaycan iqtidarı neinkin bütçə xərclərini azaltmağa, əksinə əhalinin əsas narahat edən manatı əvvəlki kursuna qaytarmaq üçün ciddi fəaliyyətə keçib.

Xəbərlərə görə, hökumət əhalinin ciddi maraqlandırıran manatın məzənnəsinin "sərvəst üzərək" nəzərdən çıxmaması üçün Neft Fondu xaricdə ehtiyat kimi saxlanılan vəsaitlərini xərcleyəcək. Baş nazirin sabiq müavini, hökumətin iqtisadi komandasının planlarından xəbərdar olan deputat Vahid Əhmədov da Azadlıq Radiosuna müsbətində bu məlumatı təsdiqləyib. "Başqa cür mümkün deyil. Bəs Neft Fondu nədən ötrü yaradılib? Əlbette ki, bu cür kritik vəziyyətlər yarananda, iqtisadi böhran yarananda vəziyyətdən çıxməq üçün". Vahid Əhmədov Neft Fondu xaricdəki vəsaitlə-

rinin nə qədərini geri çağırıcağı bilmir, amma müstəqil iqtisadçılar təqribən 3-4 milyard dollar civarında olacağını proqnozlaşdırırlar. Məlumatlara görə, hazırda Neft Fondu 2,7 milyard vəsaiti depozit və pul şəklindədir - bunlar sərbəst vəsaitlərdir və qısa müddədə geri çağırıla bilər. Qalan vəsaitlər isə səhm portfeli, daşınmaz əmlak və qızıl şəklindədir.

Qeyd edək ki, bu il yanvarın 1-nə olan məlumatə görə, Neft Fondu 37 milyard dollardır.

Xəbərlərə görə, iqtidarı iqtisadi komandası əhalidə narazılıq doğuran 21 fevral devalvasiyasına getmək istəmiş. Amma xaricdəki pulsuların gətirilməsində iki aylıq müddət hökuməti bu addıma vadar edib. Bundan sonra ölkədə əhalinin xüsusiət bank

İqtidar Neft Fonduun vəsaitlərini xərcləməyə qərar verdi

Manat əvvəlki kursuna qaytarılır - şok iddia

Xaricdəki 37 milyard dollar ehtiyatımızın təqribən 3-4 milyardı manatın kursunu bərpa etmək üçün gətirilir; neft karteli-OPEK-in üç əsas ölkəsi ilə intensivləşən təmaslar səbəbsiz deyilmiş; bəzi məmurlar 21 fevralın əksi prosesindən də milyonlar qazanmaq niyyətindədir...

sektorundan ciddi narazılığı yarandı. Eləcə də dolların 2 manata dək bahalaşacağı haqda xəbərlərin yaratdığı ajitaj səngimir ki, bu da "Bakı-2015" ərefəsi sosial gərginlik, iqtidardan narazılıq yaradır. Yada salaq ki, Avropa Oyunlarından sonra Azərbaycan parlament seçkiləri ovqatına köklənəcək və belə görürün ki, müxalifət "manatın devalvasiyasını" iqtidara qarşı ən ciddi koşır kimi öne çəkmək niyyətindədir.

"Forbes" nəşri son sayında yazır ki, Azərbaycan manatı MDB məkanında böhrana ən davamlı ve devalvsiyaya ən az meruz qalan valyutadır. Bu isə onu göstərir ki, iqtidarı manatın "kesrini" külə-miqdarda deyil, yalnız Neft Fonduun ehtiyatlarından müyyən vəsait xərcleməkle düzəltməyə qərarlıdır.

Hökumətin Neft Fonduun vəsaitlərini manatın kur-

sunun sabitləşməsinə yönəlməyə qərar vermesinin daha bir ciddi səbəbi də var. Belə ki, Azərbaycan iqtidarı neft karteli - OPEK-in xüsusi üç əsas ölkəsi ilə son günlər intensivləşən təmasları səbəbsiz deyilmiş.

Redaksiyamıza verilən xəbərə görə, Azərbaycan iqtidarı Birleşmiş Ərəb Əmirlilikləri (BƏƏ), Səudiyyə Ərəbistanı və İraqla təmaslarda neftin qiymətinin yaxın aylardaki qiyməti ilə bağlı informasiya alıb. Çünkü dünyada neftin ixrac qiymətini OPEK-de dikte eden üç ölkə var: Səudiyyə Ərəbistanı, İraq və Liviya. Bu sırada BƏƏ-də var. Xatırla- daq ki, Dubay emiri ötən ay Bakıda olub, bundan sonra gözlənilmədən Azərbaycan prezidenti Səudiyyə Ərəbistanına gedib və kral da daxil, neft sektorunu kurasiya edən əmirlərə görüşüb. Bu günlərdə isə gözlənilmədən dər-

bir səfər reallaşıb. Bu dəfə SOCAR prezidenti Rövnəq Abdullayev İraqa səfər edib və neft naziri ilə görüşüb. Bu səfərlər iqtidarin "əreb açılımı" kimi izah edilsə də, mənbəmiz israr edir ki, bu görüşlərdə əsas müzakirə neftin yaxın aylardakı qiyməti ilə bağlı olub. "Hökumət döydən neft oyuncularından qiymətə bağlı informasiyalar əldə etdikdən sonra Neft Fonduun pullarının ölkəyə gətirməsinə qərar verib. Yəni neftin hətta 20 dollara düşəcəyi barədə xəbərləri dəqiqləşdirməyə ehtiyac yaranmışdı. Belə bədəbin proqnozların həqiqət payı olsayıd, iqtidara 21 fevralda el dəyməzdə. Manatın dollara nisbətdə 78 qəpik olmasa da, bundan sonra 87-90 qəpik həddə gətiriləcəyi proqnozlaşdırılır" deyə, qaynağımız bildirib. Yeri gəlmışkən, dünyada neftin qiymətində də artım

hiss olunmaqdadır. Aprelin 17-də olan məlumatə görə, neftin qiyməti 65 dollara yaxınlaşıb...

Manatın əvvəlki kursuna qaytarılacağı barədə xəbərlər hökumət kuluarlarında yayıldıdan sonra bəzi məmurlar, xüsusiət bankı olanlar yenidən qazanc üçün "əllərinə əllərinə" sürtməyə başlayıblar. Belə xəbərlər var ki, iqtisadi sektora aid bir nazirin türklərle ortaq olan bankına son günlər külli miqdarda manat gətirilib. Dolların "göylərə" qalxdığı, manatın hətta kreditlərin dayandırıldığı bir vaxtda külli-miqdarda milli valyutanın banka yatırılması maraqlı doğurur. İddiaya görə, bu, dolların tezliklə enişindən xəbərdar olan həmin məmür bu dəfə 21 fevralın əksi prosesindən də milyonlar qazanmaq niyyətini göstərir.

□ "Yeni Müsavat"

Rubl və manat "özünə gelir"

Ekspertlər bildirirlər ki, neftin qiyməti 70 dollar həddini keçdikdən sonra manatın məzənnəsində sabitlik yaranacaq

Son günlər neft və dollarla bağlı situasiya dəyişməkdir. Rusiyada dolların məzənnəsi əsaslı aşağı düşüb. Moskva birjasında dollar 2014-cü ilin noyabr ayından bu yana ilk dəfə olaraq 50 rubla qədər düşüb. Avro isə 1,1 rublu ucuzlaşaraq 53,07 rubl olub. Qeyd edək ki, aprelin ilk on gününündə avro Rusiya valyutasına nisbətdə 1,37 rublu ucuzlaşmışdı və 53,84 rubla bərabər olmuşdu. Dolların məzənnəsi isə 1,04 rublu ucuzlaşaraq 50,82 rubla bərabər idi. Həmçinin dünya bazında neft də bahalaşmaqdadır. Ekspertlər bu iki faktın manata təsirinin olacağını qənaətindəirlər.

Ekspert Samir Əliyevin qiymətindən birbaşa asılıdır. Sözlərinə görə isə neft hazırda bahalaşır və mart ayının ortalarından başlayaraq son aylar itirdiyi mövqeləri bərpa etməyə çalışır. "Aprelin 10-dan isə dayanmadan üzü yuxarı gedir. Bu müddətdə "qara qızıl"ın hər bərli London birjasında 55 dollarдан 65 dollarə qədər bahalaşır. Sonuncu dəfə ötən ilin dekabrında indiki heddə olub. Azərbaycanın milli valyutasının məzənnəsi də neftin

rindəki proseslərdən və hökumətin bu proseslərə reaksiyadan asılı olacaq: "Neftin qiyməti 70 dollar həddini keçərə manatın məzənnəsində sabitlik yarana bilər. Eyni zamanda hökumət bəzi addımlar atmaqla manata təzyiqi azaldıbilər. Bu addımlardan biri 2015-ci ilin dövlət bütçəsi de 2015-ci ilin dövlət bütçəsi

üruməsi Azərbaycan üçün də əlverişlidir. Rublun bahalaşması həmçinin Rusiyadan soydaşlarımız tərəfindən ölkəmizə pul gönderişlerinin dəyərinin artmasına gətirib çıxarırlar. Dünya Bankının hesablamalarına görə, Azərbaycan iqtisadiyyatının 2,5 faizi pul köçürümlərindən asılıdır. Bu baxımdan rublun bahalaşması manata az da olsa elave dəstək verir".

Ekspert Natiq Cəfərli isə

vurğulayıb ki, neftin və rublun bahalaşması bir-birinə yaxın mövzular olsa da, müəyyən bağlantılarda olsa da, amma müxtəlif faktorlarla bağlıdır:

"Rusiyada rublun bahalaşmasına bir neçə faktor təsir edir: Rusiyaya idxlə azalıb, ona görə də ölkədən biznes məqsədi ilə çıxan valyuta azalıb. İkinci, Kreml öz nəzaretində olan oqliarxlara, biznes çevrələrinə elde etdikləri valyutanın bir hissəsinə daxili bazarda satmayı tapşırıb. Bu da dollar bolluğun yaradıb. Üçüncüüsü, Rusiyanın xarici borcunun ödəmə qrafikində bu ayldarda ciddi məbleğlər yoxdur, amma ilin sonuna ödəmələrin intensivliyi artacaq".

Ekspertin sözlərinə görə, neftin qiymətinin qalxmasının tek səbəbi var: "Tamamilə ABŞ-a köklənmiş bazar ancaq oradan gələn siqnallara reaksiya verir. Son həftə ABŞ-da istehsalın az da olsa azalması, qiymətləri yuxarı çəkdi. Başqa heç bir fundamental səbəb yoxdur".

□ Röya RƏFİYEVƏ

"Sərvətlərə zəngin olan ölkələr demokratikləşməni qəbul edə bilmirlər"

Ümid Partiyasında "Avtoritar rejimlərdən demokratiyaya dinc keçidin dünya təcrübəsi" mövzusunda dəyirmi masa keçirildi

•• mid Partiyasının

Mərkəzi qərargahında partiyanın Seçki və Təhlükət şöbəsinin təşkilatçılığı ilə "Avtoritar rejimlərdən demokratiyaya dinc keçidin dünya təcrübəsi" mövzusunda dəyirmi masa keçirildi. Mövzu ilə bağlı Seçki və Təhlükət şöbəsinin müdürü Qədir Aslanov məruzə ilə çıxış etdi. Sonra partiya sədrinin müavini Öner Ağazadə, Ramin Hacılı, Elman Abbasov, Qasim Həsənov, Səməd Hətəmov və partiyanın Analitik təhlil və Siyasi proqnozlaşdırma üzrə şöbə müdürü Fəxərəddin Abdullayev mövzu ətrafında çıxış ediblər və müzakirələr aparılıb.

Məruzəçi Qədir Aslanov deyib ki, demokratikləşmə prosesi dedikdə ilkin olaraq totalitar yaxud avtoritar rejimləndən daha demokratik siyasi rejimə keçid prosesi nəzərdə tutulur: "Bu proses həm avtoritar siyasi sistemdən tam demokratik sistemə, yaxud yarım-avtoritar sistemdən demokratik sisteme keçidi nəzərdə tutur. Bu prosesin nəticəsi bəzən vəhdətəşəmini təşkil edə bilər, yəni nəticə etibarilə sistem həm demokratik, həm də bir sıra diktatoriyal rejimlərə xas cəhətləri özündə ehtiva edə bilərlər. (Məs: Birleşmiş Krallıqda olduğu kimi). Yaxud da ki, demokratikləşmə prosesi bəzi geriye dönüşlər yaşaya bilər (Məs: Argentinada olduğu kimi). Demokratikləşmənin müxtəlif xarakterik cəhətləri başqa bir siyasi fenomeni izah etmek üçün istifadə olunur. Bu fenomen ondan ibarətdir ki, ölkə müharibəyə doğru irəliliyir yoxsa onun iqtisadiyyatı inkişaf edir. Demokratikləşmə özü bir neçə faktorların təsirine məruz qalır, buraya iqtisadi inkişaf, tarixi keçmiş və vətəndaş cəmiyyətinin göstəriciləri də daxildir. Bu prosesin sonundan əldə oluna biləkən ən ideal nəticə vətəndaşın səs vermək hüququnun tam təmin olunması və yeni siyasi sistemdə vətəndaşın mövqeyi-

nin mərkəzə çəkilməsidir. Demokratikləşməni öyrənən elmi cəreyanın adı, tranzitologiyadır.

Demokratikləşməyə təsir edən amillər...

Demokratikləşməyə təsir edən, nəticə etibarilə onu məhdudlaşdırın səbəblər və amillər barəsində bir sıra mübahisəli mövqelər mövcuddur. Yuxarıda qeyd olunduğu

kimi bir çox cəhətlər, həmçinin iqtisadiyyat, mədəniyyət və tarixi keçmiş bu əsas amillər sırasında göstərilir. Ən çox adı hallanan faktorlardan bir neçəsinə nəzerinize çatdırmaq istəyirəm.

Var-dövlət: Adambaşına düşən ÜDM demokratiyanın müvafiq ölkə daxilindəki həcmi ilə düz mütənasiblik təşkil edir. Hətta bəzi alımlar qeyd edir ki, ən varlı demokratik

quruluşların avtoritarizmə geriyyəndən yaşaması heç vaxt müşahidə edilməmişdir. Lakin Hitlerin yüksələn Alman iqtisadiyyatı fonunda artan diktatorial idarəetmə sistemi bu iddiaların əksini sübut etmiş olur. Həmçinin bir sıra elmi müşahidələrə əsasən deyə bilərik ki, dünyada baş verən, sənaye inqilabına qədər demokratiyaya üstünlük verən quruluşlar yox səviyyəsində idi. Bütövlükdə bu istiqamətdə aparılan müşahidələr onu göstərir ki, artan iqtisadi rifah ya demokratiyaya keçid prosesini sürətləndirir, yaxud da yeni bərqrər olmuş vəhdətəşəmani (Avtoritar-demokratik quruluşun yaranması) doğurur. Bəzi demokratlar hətta düşünürler ki, əgər ölkədə iqtisadi inkişaf sürətlənirse demokratik dəyişikliklər qəçiləz hala gelir. Əthalinin zənginləşməsi demokratiyanın nəticəsi olması yaxud bu zənginləşmənin özünün demokratikləşmənin bir aparıcı amili olması məsələsi tranzitologiya sahəsində hələ de mübahisəli olaraq qalır.

"Təbii sərvətlər lənəti" nəzəriyyəsinin mahiyyəti isə ondan ibarətdir ki, bu sərvətlərlə zəngin olan ölkələr demokratikləşməni qəbuluna bilmirlər. Çünkü həmin ölkələrde elita bu zənginlikləri bir kənara qoyub əthalinin vergidən olan gəlirlərinə arxalanmağın marağında olmurlar. Başqa bir tərəfdən də torpaq yaxud neft sahələrinə deyil fiziki resurslara kapital yataran elitlər ola bilək inqilab nəticəsində investisiyalarının zərər görəcəyindən qorxular. Nəticə etibarilə onlar müxalifətlə zorakı toqquşmalar yaşamaqdansa qarşılıqlı güzəştə gedib razılığa gəlməyi və demokratikləşməni qəbul edirlər.

Vətəndaş cəmiyyəti: Bəzi nəzəriyyəçilər tərəfindən sağlam vətəndaş cəmiyyətinin (QHTlər, birliliklər, ziyanlı kütləsi, insan hüquqları təşkilatları) demokratikləşmədə mühüm rol ola biləcək iddia olunur. Çünkü bu təşkilatlar insanları amal ətrafında birləşməyə və sosial şəbəkə əmələ gətirməyə münbət şərait yaradır. Yaranmış bu sosial şəbəkələr vasitəsilə dövlət iyerarxiyasına alternativ kimi çıxış etmək və təşkilatlanmaq mümkündür. Vətəndaş təşkilatlarındakı təcrübə insanların biləcək siyasi iştirakçılıq səviyyəsinin artırılmasına və demokratik rejimlərin əmələ gəlməsinə zəmin yaradır. Nəticə etibarilə üfüqi şəkildə təşkilatlanmış sosial şəbəkələr insanlar arasında inamı və etibarı gücləndirir. Bu isə öz növbəsində demokratik təsisatlarda çox önemli faktora çevirilir".

Ümid Partiyası Analitik təhlil və Siyasi proqnozlaşdırma üzrə şöbə müdürü Fəxərəddin Abdullayev çıxışında

qidirdi ki, əgər biz demokratikləşməyə keçidi əsas alıraqsa unutmamalıq ki, hər şeyi reallıqlara əsaslanaraq qiymətləndirməliyik. Əks halda başladığımız bu yolda yenidən əvvəle qayıtmak mecburiyyətində qala bilərik: "Totalitar rejimləndə demokratikləşməni keçidin ən gözəl örnəyini iyirminci əsrin sonlarına doğru SSRİ dağlıqlıdan sonra Pribaltika ölkələrinin keçidini göstərmək olar. Digər tərəfdən əgər biz demokratikləşməni keçidi istəyirikse güclü sənaye

Tomas Cefferson; "Dövlətin daxilində hakimi rejimin tutduğu siyaseti sevməyən qruplar ortaya çıxar, onun dəyişdirilməsi yönündə fəaliyyətə başlaya bilər və hətta bu rejimi devirmək isəyə bilərlər. Əsla onları təqib etməyin, onlara qarşı şiddet göstərməyin, nə dəki məhv etməyin. Əksinə gözünüüzü qoruduğunuz kimi onları mühafizə edin. Bu demokratik dövlətin təməl sütunu" dur".

Xatırladaq ki, Ümid Partiyası bir neçə aydır ki, ardıcıl olaraq hər həftə müxtəlif mövzularda dəyirmi masalar keçirir. Mövzular əvvəlcədən icra Aparatının hər həftə keçirilən yüksəcagında şöbə müdirləri tərəfindən kollegial şəkildə müzakirə olunur.

Gənclər Ümid Partiyasını seçir Ümid

Partiyasının Mərkəzi Qərargahında partiya rəhbərliyinə daxil olan gənclərin yeni üzv olan gənclərle görüşü keçirilib. Görüşdə gənc siyasetçilər ölkədə və dünyada baş verən ictimai-siyasi prosesləri, qarşıdan gələn parlament seçkilərində gənclərin rolunu müzakirə ediblər. Həmçinin yeni layihələrlə bağlı fikirlər səsləndirib, ölkənin ictimai-siyasi həyatında fəal iştirak etməklə uğurlar qazanmanın yollarını araşdırıblar.

Qeyd edək ki, bu cür görüşlər artıq partiyada ənənə halını alıb. Həftədə bir dəfə keçirilən görüşlərdə gənclər ictimai-siyasi prosesləri müzakirə edir, yeni təkliflərlə çıxış edir və düşüncələrini bölüşürler.

Kral Con və Topçubaşova yazılan məktub

Zamin HACI
zaminhaci@gmail.com

Təzəlikcə Vladimir İliç Lenin - SSRİ dövlətinin banisi, dünya kommunistlərinin lideri haqda nəsə oxuyurdum, içində bir cümlə gözümə dəydi, öz-özümə xeyli güldüm. Həm də qanım qaraldı. Cümlə belə idi: "Lenin sürgündə olduğu İşvəqrədən Rusiyaya qayıtdı".

Əslində müellif tam olaraq düzgün yazmamışdı, yanlış miramsa İsveçrə tarixi boyunca heç zaman Rusiya ərazisi olmayıbdır, bu baxımdan Lenin ora sürgün edilə bilmezdi. Sürgün ölkə daxilinə edilir. Xaricə edilənin adı deportasiya, emiqrasiya ola bilər. Hər halda, yanlış da bir naxışdır və mən acı-acı düşündüm ki, gör çar Rusiyası necə humanist dövlətmiş, eleyhinə çıxanları İsveçrə kimi cənnətə sürgün edirmiş.

Yeri gəlmişkən, buna bənzər bir detal hələ SSRİ vaxtında keçən uşaqlığımızdan yadımda qalıb. Tarix dərsində belə bir fakt öyrətmışdilər ki, çar Rusiyası inqilabçı Leninin tutub türməyə salmışdı, ona əzab verirdi, bayırdaqı inqilabçı dostları ilə əlaqə yaratmasına əngəl törədirdi, kağız-qələmdən məhrum eləmişdi və sairə (Lenin Mədət müəlliminin türmələrində qəzet-kitab üzünə həsrət qalan siyasi məbuslarımızı görən yəqin intihar edərdi, indi biz Mavzoleydə bəlkə Səyavuş Novruzovu ziyarət edərdik).

Bəs proletariatın lideri, bundan qabaqçı zorən babamız problemi necə yoluna qoyurmuş? Axi Lenin o qədər dahi idи ki, mütləq çıxış yolu tapmalı idi, bize belə öyrədildirdi. O, yemək üçün verilən qara çörəyin üstüne südlə məktub yazıb bayırdağı inqilabçılara ötürürmiş! Təsəvvür edirsinizmi? Necə unikal konspirasiya metodu idi. Mən isə uşaq ağlımla fikirləşmişdim ki, gör nə "qəddar hökumət" olub, siyasi dustağa, inqilabçıya, onu aşırılaşdırmaq üçün silahlı üsyana çağırın bir şəxsə qara çörek və süd verirmiş.

Başqa bir unikal "şiddət" detali Britaniya tarixinə aid ki-tabda qabağıma çıxdı. Yəqin bilirsınız, Britaniyanın bizim anladığımız formada bir konstitusiyası yoxdur, buna əsrərə boyunca verilmiş bir çox qanunlar (ingilislər bu qanunlara "bill" deyirlər - qədim türkçədən götürüb, yəni, bil, ay bala, qanun belənəçikdir) evez edir. Bu sənədlərdən ən məşhuru 1215-ci ildə kral Conun imzaladığı Böyük Azadlıqlar Xartiyası - latınca Magna Karta adlanan qanundur. Həmin qanun, qısa desək, kralın səlahiyyətlərini azaldır, dövlətin idarə edilməsində feodallara və reiyyət müəyyən hüquqlar verir. Yəni, hełə indiə qədər bizimki kimi geridə qalmış ərazilərdə hökmran olan "kral nə desə odur" prinsipini ingilislər 800 il qabaq rədd eləyiblər. Nəsə, söhbəti çox uzatmadan kral Conun bu qanuna münasibətini həmin kitabdan oxuyaq: "Feodallar Temza çayı sahilində Vindzor və Steyns yaxınlığında Ranimed çəmənliyində kralı məcbur etdilər ki, sənədə möhür vursun. Deyilənə görə o, feodal-larla çox nəzakətlə davranmış, lakin öz qəsrinə qayidian- dan sonra otağında özünü qəzəblə döşəməyə yixmişdi".

Halbuki, kral Conun yerinə bizimkilərdən biri olsa Daxili Qoşunları qaldırıar, camaati minər, ölkənin 20 faizini fransızlara vermək bahasına belə hakimiyyət səlahiyyetindən bir qram əl çəkməzdi. Sən repressiv üsula bax: qəzəblə döseməvə yixilib!

İndi isə Azərbaycan Demokratik Respublikasının görkəmli dövlət xadimi Əlimerdan bəy Topçubaşovun həyatından bir faktı oxuyaq. Topçubaşov Rusiya müselmanlarının hüquqları uğrunda, ümumən demokratik mübarizəsi səbəbindən hökumətin qəzəbini gəlir, 1908-ci ildə onun 3 aylıq həbs qərarı verilir. O vaxt çar Rusiyasında bəzi məhbuslara türmə yerini seçmək hüququ tanınmışdır. (Beh-beh...) Ve paytaxt Sankt-Peterburqda cəzanı gözləyən Topçubaşova bu vaxt Bakidan bir məktub gəlir. Məktubu Məmməd bəy Məmmədbəyov adlı bir şəxs yazmışdır. Qısa məzmunu belə idi ki, adam Topçubaşova böyük hörmət bəslədiyini yazırdı ("Sənin adın tarixə qızıl hərflərlə yazılıacaq" - məktubdan sitatdır), onu Quba türməsini seçməye çağırırırdı. Yazırkı ki, Quba sərin yerdir, üstəlik türmə rəisi köhnə tanışmışdır, səni elə özüm Bakidan Qubaya müşayiət edib rəisə təhvil verərəm, orda günün yaxşı keçər ve sairə. Bəs bu Məmməd bəy özü kim idi? İnanmazsınız: adam Bakı polis idarəsi rəisinin köməkçisi işləyirdi! Hökumətin qəzəbini gəlmmiş, həbs edilən şəxse Bakı polislərindən kiminse indi belə xoş məktub yazmağı cəhennəmə, adı qutabın rüsvətsiz ötürdüyüünü təsəvvür edin.

Biz niyə bu kökə düşdük, hərdən fikirləşin.

Avrupa Şurası Parlament Assambleyasının aprelin 19-25-də keçiriləcək sessiyasında Ermənistən deputat qrupunun təşəbbüsü ilə "erməni soyqırımı"nın 100 illiyi ilə bağlı məsələnin gündəmə getiriləcəyi gözlənilir. AŞPA-dakı qaymaqlardan əldə etdiyimiz xəbərlərdə bildirilir ki, aprelin 24-də Ermənistannın AŞPA-daki temsilçiləri serbest müzakirələrde bu haqda silsilə çıxışlara hazırlasır.

Önce nümayəndə heyet
rəhbəri Avropa Parlamentinə
24 aprelin bütün Avropa Birli-
yi ölkələrində “erməni soyqı-
rımı” günü kimi qeyd edilməs
qərarına görə təşəkkür çıxış
edəcək, daha sonra isə Ermə-
nistan parlamentinin digər
üzvləri danişacaq. Büyük ehd
timalla bu çıxışları ermənilə-
rin mövqeyini müdafiə edərək
digər AŞPA təmsilçiləri da
yam etdirəcək.

Sessiya salonunda çıkışlarla eyni vaxtda ermənilərlər Avropadakı diaspor qurumları Avropa Şurasının binası öününde aksiya keçirməyə hazırlaşır. Avropa Binasının qarşısında aksiya keçirilməsi üçün qurumun rəhbərliyinə artıq bildiriş göndərilib, razılıq alınır. Avropa Şurasının iş qaydalarına göre sessiya keçirilən günlərdə Avropa Şurasının binasının öündə aksiya keçirilməs üçün öncədən müraciət edilməlidir. Sessiyanın gedişinə ve binaya giriş-çıxışa manevi maneçilik yaratmayan aksiyaların keçirilməsinə hər hansı məhdudiyyət qoyulmur. Aksiyanın təhlükəsizliyinə Strasbourg polisi nəzarət edəcək. Erməni diaspor qurumları aksiyanı mediada geniş yer almış üçün bir neçə ölkədən 30-a yaxın telekanal və çap mediası təmsilçisini Strasburqga davet edib.

Qərbin erməni kartından yararlanaraq Türkiyəyə qarşı kampaniyası davam etdirməs. Azərbaycanın Avropadakı diaspor qurumlarının gündəmində deyil. Bir-neçə qaynaqdan eldə etdiyimiz informasiyaya görə, Azərbaycanın diaspor qurumları 100 illik erməni yarlıları ilə bağlı Strasburqdakı hər hansı kontur-aksiyaya hazırlaşmışdır.

Sessiyada Türkiye ve türk xalqı ile bağlı səslənəcək iddi-alara cavab vermək missiyası. Türkiye Büyük Millet Məclisi-nin AŞPA-dakı heyəti üzvlərinin üzərinə düşür. Azərbay-canın qurumdağı nümayəndə heyəti üzvlərinin Türkiye temsilçilərinə dəstəyi mümkün-dür. Ancaq "Yeni Müsavat"ın eldə etdiyi informasiyaya gör-ə erməni yalanları ile bağlı Azərbaycan parlamentarları-nın xüsusi programı yoxdur. AŞPA-nın yaz sessiyasında Azərbaycan nümayəndə he-yetini o qədər də gərgin qrafik gözləmir - yaz sessiyanın gündəliyində Azərbaycanla bağlı heç bir məsələ yoxdur. Heyət üzvləri təmsil olunduqları bir neçə komitənin toplan-tilarına qatılacaqlar. Bundan başqa, Milli Məclis üzvləri qu-rumun Azərbaycan üzrə hem-məruzəçilərinin yay sessiya-sında təqdim edəcəkləri he-sabatın hazırlanması proses-

Ermənilərin ASPA sessiyasında dair xain planı

AŞPA-nın "100 illik" toplantısına sayılı günler qaldı; sessiyanın gündəliyində Azərbaycan məsələsi olmasa da, fədbir Azərbaycan üçün də stressli keçə bilər

ile yaxından ilgilənəcəklər. Hesabat Azərbaycanın Nazirlər Şurasına (AŞ) sədrlik etdiyi 1 illik döñəmi ehətə edəcək. bus siyahılarda olan şəxslərin bir neçəsi azad edilsə, Avropana "demokratiyaya doğru addımlar"ı bəyanəcək.

Azərbaycan ötən ilin yay sesi Qayıdaq yenidən "erməni

siyasetinde demokratmanın durumu ve insan haqları problemlerine göre sert təqib edilmiş, İnsan Haqları Komitesinin təşəbbüsü ilə Azərbaycanda siyasi həbslərlə bağlı hesabat hazırlanması qərara alınmışdır. Avropa Şurasını belə bir hesabatın vacibliyinə inandıran Azərbaycanın insan haqları müdafiə məsəlesi"ne. Dəqiqləşdiridiyimiz daha bir xəber "erməni soyqırımı" müzakirəlerinin Türkiye və Ukrayna arasında soyuq yollar əsdirməsidir. Ukrayna Ali Radasının ermənilərin mövqeyini müdafiə etməsi və məsələni gündəliyə çıxarmaga hazırlaşması Türkiyə tərəfin ciddi etirazlarına sebəb olub. Bu münasibətlər

**“Sessiya salonunda çıkışlarla aynı
vaxtda ermənilərin Avropadakı
diaspor qurumları Avropa
Şurasının binası önünde aksiyaya
kecirməyə hazırlanır”**

həbsdədir. Azərbaycan həkimiyəti çalışır ki, iyun ayında təqdim ediləcək hesabat mümkin qədər yumşaq tonda olsun. Bu istəyin yerinə yetəcəyi ehtimalı böyükdür - hesabatı Azərbaycan iqtidarı ile yaxın münasibətləri olduğu deyilən Azərbaycan üzrə həmmərzəçi Pedro Agramund hazırlayırdır. Hesabata yumşaq çalar qatacaq əsas məqam isə may ayında gözlənilir. Əgər ehtimal edildiyi kimi, mayın 10-da dövlət başçısı İlham Əliyev əvvəl fermanı imzalasa və adı siyasi məhəmayəndə heyətlerinin münasibətlərini də gərginlik həddindən çatdırı bilər. Türkiyə bütün beynəlxalq tədbirlərdə Ukraynanın ərazi bütövlüyünə dəstek verib. Xüsusən Kırım türklərinə dəstek verməkla bu məsələdə hansı düşərgədə olduğunu bəlli edib. Yada salaq ki, Krimin işğalından qısa zaman sonra Kırım türklerinin lideri Mustafa Cəmiloğlu Türkiyənin ali dövlət mükafatına layiq görüllüb və dönəm prezidenti Abdullah Gül Çankaya köşkündə mükafati sahibinə Türkiyə dövlət və hökumət

rəhbərlərinin tam heyətdə qatıldıqlı böyük bir törənlə təqdim edib. Bu səbəbdən Ukraynanın “erməni soyqırımı” məsələsinə aktiv dəstək verməsi An-

Karada qıcıq yaradıb.
Ukraynanın bu məsələyə xüsusi diqqəti Viktor Yanukoviç iqtidarında erməni əsilli yüksək rütbəli məmurların olması ile bağlıdır. Ukraynanın erməni əsilli məmurlarından en yüksək rütbelisi daxili işlər naziri Arsen Avakovdur. 1964-cü ildə Bakıda doğulan Avakov 1986-ci ildə ailəsi ile İrevana köçüb. Xarkovda təhsil alan Avakov tələbəlikdən sonra Ermenistana qayıtmayıb. 1 il-dən çoxdur Ukraynanın daxili işlər naziri postunu tutur. Kiyevdəki bəzi yüksək rütbəli məmurlarının etnik kimliyi ilə yanaşı məsələnin siyasi səbəpleri da var. Ukraynanın Ankara ilə soyuq münasibətlər mərhəlesinə daxil olması ehtimal ki, Türkiyənin Kremlə yaxınlaşmaq cahdları ilə de bağlıdır.

Azərbaycan rəsmi səviyyəyədə AŞPA-nın yaz sessiyasını önemseməsə də sadalanan məsələlərin dünya gündəmi üçün aktuallığını nəzərə alan "Yeni Müsavat" qəzeti sessiyanı geniş işıqlandırmağı qərar alıb. Qəzeti Strasburqə ezam olunan müxbiri AŞPA toplantıları və həmin günlər Strasburqdə baş verenlər haqqında geniş reportajlar təqdim edəcək.

Aygün MURADXANLI,
musavat.com

Roma

İ qəbul etdiyi qətnamə Türkiyə ilə yanaşı, Azərbaycanda da ciddi etirazlar doğurub.

Təqdirolunan hal budur ki, Avropa Parlamentinin əvvəlki qətnamə və tövsiyələri ilə müqayisədə ermənipərəst qətnaməyə iqtidat və müxalifətin baxışı üst-üstə düşür. Azərbaycan iqtidarının aparıcı simalarından biri, prezidentin iqtidarı, məsələlər üzrə köməkçisi Əli Həsənov deyib ki, Avropa Parlamentinin qətnaməsi anti-müsəlman, anti-türk ovqatından qaynaqlanır. Dövlət rəsmisi onu da əlavə edib ki, Rusiyaya qarşı formalasdırılan birliliyə qoşulmayan Türkiye və Azərbaycandan qisas alırlar, belə getəs, Avropa Parlamenti ilə əlaqələrə yenidən baxmalı olacaq. Düzdür, müxalifətəməslikləri münasibətlərə yenidən baxılmasının tərəfdarı deyil. Lakin hər halda tarixdə olmayan hadisərlərə bağlı Türkiyənin günahlandırılmasına qarşı sərt etiraz ifadə olunub və

Papasinin ardınca dünyanın nüfuzlu qurumlarından biri olan Avropa Parlamentinin (AP) "erməni soyqırımı" ilə bağ-

sənəd pislenilib. Azərbaycan Ordusunun zabiti Ramil Səfərov nümunəsi istisna olmaqla, bu hadisə demək olar ki, ölkəmiz üçün ilk nümunədir. Xüsusilə də Azərbaycanda demokratiyanın bərqərar olunması, azadlıqların təmin olunması, məhbusların azadlığa buraxılması kimi məsələlərdə hakimiyətə təzyiq yolunu tutan AP-in sonuncu sənədi Azərbaycan iqtidarı və müxalifəti ni yekdil ray sərgiləməyə vadar edib. Adətən, Qərb paytaxtlarına münasibətə haçalanın iqtidarı və müxalifətin mövqelərinin bu dəfə paralellik təşkil etməsi ümidi verici qənaətlər yaradıb. Bəzi müşahidəçilər hesab edir ki, belə vəziyyətdə, xüsusilədə Azərbaycanda milli birliliyə daha çox zərurət olduğunu halda Azərbaycandakı düşərgələrin bir yerə toparlanması, vahid mövqedən çıxış etməsi

Avropa Parlamenti ilə münasibətlərə yenidən baxılsın!!!

Beynəlxalq təşkilatın sənədinə münasibətdə müxalifətə hakimiyətin mövqeyi üst-üstə düşür, ancaq etiraz da var...

üçün unikal situasiya yaranıb. Bu, həm Türkiyəyə qarşı basqınlara, həm ermənilərin Azərbaycanda qarşı da iddialarına, həm də anti-türk mövqeli xristian dünyasına cavab ola bilər. Üstəlik, aprel ayında iqtidarı, məsələləri siyasi partiyaların görüşünün növbəti raundunun gözlənildiyi şəraitde Qarabağ məsələsi dialoğun konkret mövzusu ola bilər. Ancaq iqtidardin AP-ə əlaqələrə yenidən baxacağı ilə bağlı xəbərdarlığı müxalifət və bəzi ekspertlər tərəfindən birmənali qəbul edilir.

Müsavat Partiyası başqanı-nın müavini Elman Fəttah "Yeni Müsavat" bildirdi ki, Müsavat Partiyası hər zaman ümməkli məsələlərdə bütün siyasi qüvvələrlə dialoğun tərefdarı olub: Saxta "erməni soyqırımı" haqda həm Papanın, həm də Avropa Parlamentinin mövqeyi qəbul edilməzdir. Müsavat bu haqda principial mövqeyini bəyan edib. O ki, qaldı iqtidarin AP ilə münasibətlərinə yenidən baxacağı ilə bağlı mövqeyinə, haki-

miyyət hər məsələdən özünün avtoritar mahiyyətinə haqq qazandırmağa çalışır. Unutmayın ki, AP bir necə il öncə Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü dəstekləyən qərar verib. Müsavat Azərbaycanın avrointeqrasiya siyaseti yeritməsində tələbkarlıdır. Hakimiyət məhz Rusiya ilə siyasetinə yenidən baxmalıdır. Qarabağı işğal edən rus ordu-sudur. Ermənistən hərbi müdafiəsi Rusiyadır. 24 aprelde Putin İravanda qondarma soyqırımı müxalifət və bəzi ekspertlər tərəfindən birmənali qəbul edilir.

E. Fəttahın fikrine, Avropa ilə münasibətlərə baxılmasına qəti şəkilde ehtiyac yoxdur:

"Azərbaycanın inkişaf istiqaməti Avropayadır. Hakimiyətin belə fikrə düşməsi Azərbaycanın putinizmə teslim edilmesi demək olar".

"Əgər Avropa Parlamenti ilə əlaqələrə yenidən baxmaqdan səhəbet gedir, Azərbaycan yaxşı olar ki, birinci Vatikanla əlaqələrə yenidən baxın. Çünkü bu hadisənin İlham Əliyevin Vatikana səfərindən

cəmi 10 gün sonra baş verən onun göstəricisidir ki, Vatikanla bağlı yürüdülmüş siyaset, mədəni proqramlar və s. öz effektini vermedi".

Bunu isə **"Şərq-Qərb"** Araşdırma Mərkəzinin rəhbəri Ərestun Oruclu "Yeni Müsavat" a açıqlamasında bildirdi. Ekspert deyir ki, əksinə, biz başqa mənzərənin şahidi olduk: "Ən azı indiyən Roma papaları "soyqırım" sözünü işlətməmişdilər. Diger tərəfdən isə Avropa Parlamenti ilə buna görə əlaqələrə yenidən baxmaq məntiqsizlik olardı. Yeri gəlmışkən, Rusiya Dövlət Duması da "erməni soyqırımı"nı rəsmən tənisiyib. Onda elə Rusiya ilə münasibətlərə yenidən baxaq da. Bizim Qarabağ problemimizi yaradan Rusiyadır, onunla münasibətlərə yenidən baxaq. Ona görə də bu çağırışlar düşünülməmiş çağırışlardır. Son vaxtlar, Azərbaycan siyasetində 3-5 gün irəlini görməyən müxtəlif çağırışlar, hərəkətlər, real addımlar olur ki, təessüf doğurur".

Bu mövzu ilə bağlı iqtidardır-müxalifət dialoqu məsələsinə gəldikdə, Ə.Oruclu bildirdi ki, Azərbaycanda iqtidardır-müxalifət dialoqu mümkün deyil: "Birinci, ona görə mümkün deyil ki, iqtidardan buna hazır deyil. İkinci, müxalifət dəsərgəsi pərakəndədir, müxalifət olmaq uğrunda mübarizə gedir. Üçüncü, Azərbaycan üçün daha ciddi məsələlər var. Qarabağ işğalı bu gün baş verməyib, sonuncu hərbi əməliyyatlar 22 il bundan əvvəl dayanıb. Həmin müddədə bu mövzuda ciddi bir dialoq olmayıb. Bir də ki, bir mövzu etrafında dialoq mümkün deyil. Vaxtılı Ramil Səfərov məsələsində Avropa Parlamentinə YAP-in təşəbbüsü ilə bir müraciət imzalandı. Onda müxalifət partiyaları da gedib o sənədi imzaladı, amma bu, nəyi isə dəyişdirdi? Kimse iqtidarlara hansısa sövdələşməyə getmək isteyir, getsin, amma bunun adını iqtidardır-müxalifət dialoqu qoymasın".

□ Cavid TURAN

"ABŞ"ininqilabi kiminlə edək" sualları ilə Üz-Üzə qallacaq"

Politoloq Vaşinqtonun inqilab hazırladığı barədə yayılan informasiyaların pərdəarxası məqamlarından danışdı; Natiq Miri: "Bu gün Azərbaycanın daxilində inqilab edə biləcək xüsusi müxalif siyasi mərkəzlər mövcud deyil"

Son bir ayda artıq neçənci dəfədir ki, ABŞ-in Azərbaycanda inqilab etmək istədiyi barədə həm amerikalı, həm də Rusiyalı tanınmış siyasetçilər, ekspertlər tərəfindən informasiya yayılır, şərhər verilir. Srağagün də bu qəbildən olan növbəti informasiya yayılıb. Bu barədə Tanınmış amerikalı analistik, Reyqan administrasiyasında işləmiş, sonralar "The Wall Street Journal", "Businessweek" kimi nəşrlərin baş redaktoru olmuş Pol Kreyq Roberts "Personal Liberty" portalında dərc edilmiş məqaləsində yazüb ki, Vaşinqton Azərbaycanı rəngli inqilabların hədəfi kimi nəzərdən keçirir.

Pol Kreyq Robertsə görə, Amerika administrasiyası Ermənistan, Özbəkistan, Azərbaycan və Qırğızistanda ya həkimiyətləri inqilab yolu ilə devirməyə, ya da onların Vaşinqtona loyallığını satın almağa çalışacaq. Onun fikrincə, Ağ Ev dövlət katibinin müvəkkili Viki托里ya Nulankı Bakıya və İrəvana təsadüfən göndərməmişdi. Eyni zamanda pensiyaya çıxmış diplomat, rəngli inqilabların konstruktörü hesab olunan Richard Maylın geri çağırılaraq Qırğızistana müvəqqəti işlər vəkili göndərilməsi təsadüfi deyil. Özbəkistana səfir göndəri-

bir sıra media organlarında yayılıb.

Qeyd edək ki, ötən həftə Rusiya Dövlət Dumasının beynəlxalq işlər üzrə Komitəsinin sədri Aleksey Puşkov Bakıdakı ABŞ səfiriyyini "narinci inqilab" hazırlamaqda ittiham etmişdi.

ABŞ səfiriyyi isə cavab bəyanatında Puşkovun dediklərini əsassız və dəyərsiz hesab etdi.

Bir səra ekspertlərə görə, Moskvanın vaxtaşısı olaraq Vaşinqtonu Azərbaycanda "narinci inqilab" hazırlamaqdə ittiham etməsi, eləcə də bu cür mövzuları gündəmə getirmişdi.

Bəs, ABŞ həqiqətən də inqilab etmək istəsə, kiminle edəcək, stavka edəcəyi qüvvə ənənəvi müxalif, yoxsa həkimiyətin özünün daxilindən nəhənatlılığını göstərir.

Bəs, ABŞ həqiqətən də inqilab etmək istəsə, kiminle edəcək, stavka edəcəyi qüvvə ənənəvi müxalif, yoxsa həkimiyətin özünün daxilindən keçirmək istəyir. Maraqlı-

dir ki, bu fikirlər də Rusiyanın

sa ölkədə inqilab reallaşdırmaq qərarına gəldiyi halda öncədən ciddi hazırlıqlar həyata keçirilir. Ölkənin müxalifət partiyaları ilə, vətəndaş cəmiyyəti ilə iş aparılır, böyük maliyyələr ayırmalı, xalq arasında təbliğat aparmaqla xalqı bir mərkəzətrafında toparlamamaq nail ola bilirlər".

N.Miri fikrinə davam edərək dedi ki, diqqət etdikdə bu gün belə bir prosesin getdiyini Azərbaycanda görmürük. Bunu hətta işaretləri belə müşahidə edilmir: "Onu da nəzərə ala qı ki, bu gün Azərbaycanın daxilində inqilab edə biləcək xüsusi müxalif siyasi mərkəzlər mövcud deyil. Belə bir durumda ABŞ istəsə belə, ortaya inqilabı kiminlə edək suali ilə üz-üzə qalacaq. Doğrudur klassik müxalif partiyalar var, amma o partiyalar əvvəlki güclündə deyil və zəif düşmüş durumdadırlar.

O ki, qaldı inqilabi həkimiyətin daxilindəki hansısa qüvvələrin əli ilə həyata keçirmək

Natiq Miri

təcrübəsinin burada da tətbiqin mümkün olub-olmadığını, əgər ABŞ istəyərsə, həkimiyətin içində də xüsusi qrupların hazırlanıla və həmin qrupların vəsaitəsilə güclərə yaradılmalıdır. Lazımi anda isə həmin qrupun əli ilə "saraydaxili çevrilish" edilə bilər. Zamanında döyüme basılır və həmin güclər hərəkətə keçir, müxalifətən də müəyyən güclərin prosesə cəlb olunması baş verir və saray çevrilişi edə bilirlər. Bu, ABŞ üçün yeni bir üsul deyil, bir sira ölkələrdə bu üsuldan istifadə edilib. Ancaq bu gün Azərbaycanda belə bir təcrübənin həyata keçiriləcəyinə işarə edən heç bir hal mövcud deyil".

Ekspert sonda vurğuladı ki, hansı variantı təhlil etsə bəlli olur ki, ABŞ-in inqilab hazırladığı barədə informasiyalar dezinformasiyadır və məqsədi şəkildə yayılır. ABŞ-la münasibətləri korlamağa xidmət edən dezinformasiyalardır.

□ Etibar SEYİDAĞA

Milyardları əvəz edəcək bir neçə deputat mandati

Azər RƏSİDOĞLU

Seçkilər yaxınlaşır. Ötən seçkilərin təcrübəsi belə bir qənaətə gəlməyə əsas verir ki, bu dəfə də möcüzə baş verməyə bilər. Protest elektoratı dağımızı, iqtidarı bütün resursları əlində saxlayır, müxalifət vahid mövqə nümayış etdirə bilmir və belə bir vəziyyətdə ölkə seçkiyə gedir.

Qərbdən, yaxud Şərqdən də ümid gözləməyə dəyməz. Nə qədər təzadlı səslənsə də, seçkinin taleyini Azərbaycan vətəndaşı özü həll etməli olacaq. Heç kəs küçələrə çıxıb seçkinin nəticələrinin rəsmən tanınması üçün bizim yerimizə mübarizə aparan deyil.

Bu, bütün seçenekler zamanı belə olub. Müxalifet seçenekin nəticəsini tanımadığını bəyan edib, Qərb növbəti bəyanat verib, sadə vətəndaşlar daha da məyusluğa qapılıblar. Hami Qərbi ittihəm edib. Neft maraqlarından danışib. Çoxsaklı bəhanələr uydurub. Lakin problem bizim özümüzzdədir. Biz azad insan, azad vətəndaş olmaq istəmirik. Azad cəmiyyət qurmaqdə maraqlı deyilik. Biz rüşvətlə bütün problemləri həll etməyə çalışırıq. Bizim üçün ən böyük dəyər puldur. Belə topluma kənardan heç kəs yardım göstərməyəcək. Özümüzü və başqalarını aldatmayaq. Bizim belə bir yardımı gözləməyə haqqımız da çatmır. Öz azadlığı uğrunda mübarizə aparmağa hazır vətəndaşın, millətin kənardan yardım gözləməyə haqqı ola bilər. Bizim isə buna haqqımız belə çatmır. Biz çox ucuz satılırıq. Özü də topdan.

Seçkilərin nəticələrini demokratianın təntənəsi kimi Qərb bizdən daha tez və daha yaxşı tanır. İndi artıq də-yərləndirən nə Avropa Birliyi Parlamenti, nə də AŞPA missiyası üzvlərini belə qınamaga haqqımız yoxdur. Söhbət onların deyil, bizim azadlığımızdan gedir. Biz isə öz azadlığımız uğrunda mübarizə aparmaq istəmirik. Bunun əvəzində başqalarının mütləq, o cümlədən bizim azadlıqlarımızı belə qısıtlamaq haqqını ehtiva edən “azadlığına” tabe olmağa hazırlıq. Əgər iş bu yerə çatıbsa, onlar, yəni yadlar, yabançılar nədən bizim azadlığımız uğrunda mübarizə aparmalıdırular? Axı onsuz da faydası yoxdur.

Bizə lazım olan çox az nəsnədir. Biz satılmağa meylib-yik. Çoxları uyğun zamanda satılmaq üçün fırsat gözləyir. Fərdi də satılmaq mümkündür, topdan da. Bir neçə mandat və sədrin hesabına keçirilən vəsait kifayət edir.

Bu ölkədə manevr imkanları nə qədər azdırsa, satılımamaq üçün çizilən daire də bir o qədər qapalıdır.

Bu ölkədə artıq siyaset də qalmayıb. Nə qədər çox "satılmışram" deyə hayqırırsansa, bir o qədər alıcıñ artır. Minlərlə sadə insan bu vəziyyəti dərk etsə də, həzm etmək, etiraf etmək gücündə deyil. 20-30 il ən müxtəlif əzablarla düşçə olanlar etiraf belə etməyə qorxurlar ki, onların fədakarlığı bazarda qiyməti qaldırmağa hesablanıb. Bu ölkədə yaşamaq çatdırır. Sıvəsətçi olmadı, ondan

Bu ölkədə yaşamaq çətinlər. Siyasetçilər omdan da çətindir. Məhkəməsi oyuncaq olan, həbsxanaları ən dəyərli ziyalıların və gənclərin sığınacağına çevrilən bir ölkədə yaşamaq belə bezdiricidir. Bu ölkə ideyalar və ümidi lər qəbiristanlığını xatırladır.

Səvi fikri olmayıç, idarətinin hərməc işçisindən cəvab-

Şəxsi fikri olmayan, liderinin barmaq işaretindən asılı olan, özünü, həyatını bütürin aukcionuna fəda etmiş yüzlərlə gerçək qəhrəmanın sindirilmiş həyatı üzərində qurulan aukcion və cəmisi 2 və ya 3 deputat məndatı...

“Tanımirinq” demək və tanımaq. “Oynamırıq” demək və məhz çalınan havaya oynamaq, arada bir dil çıxardıb, “oynamırıram, dil çıxardırıram” bəyanatını vermək və minlərlə insanı yenidən ümidsizlik qəbiristanlığında dəfn etmək. Bu siyasetdirdə, olmaz olsun.

Azərbaycan həkimiyyətini anlamaq mümkün deyil. Bu qədər təzyiqlərə, günahsız gəncləri, ziyalları zindana salmağa gərek varmı? Bir neçə mandat hədiyyəsi bütün problemləri həll edə bilər. Topdan satış bazarında daha uyğun alver etmək mümkündür.

Xarici amillərə bu qədər vəsait, milyardlar xərcləməyə də ehtiyac yoxdur. Hər kəsə (şərti olaraq hər kəsə, bəllidir kimlərə - A. R.) bir neçə mandat hədiyyə etməklə onları "konstruktiv" etmək mümkündür. Bu qədər sadədir. Nəyi bilməsək də, alveri bilirik. Son 30 ildə elə bu işlə məşğul olmuşuq...

"Pərvane yanındakı qolçomaqlara bildirdi ki, onun o azyaşlı qızını zorlayın. Mən əvvəlcə buna inanmadım. Düşündüm ki, bu qədər də qəddar olmazlar ki, azyaşlı usağın başına oyun açımlar. Sonra baxdım ki, qızımın səyindəki paltarı cırmağa başlayırlar. Belə olan halda nə qədər onlara yalvardımsa, mümkün olmadı ki, olmadı..."

Bu sözler Bakı sakini Natalya Kərimovanın preident İlham Əliyevə, Heydər Əliyev Fonduunun rəhbəri Mehriban Əliyevaya, Rusyanın Azərbaycandakı səfirinə, hüquq mühafizə orqanlarının rəhbərlərinə, "Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC-nin sədri Cavid Qurbanova və digər səlahiyyət sahiblərinə ünvanlaşdırılmış məktubdan götürülüb. Məktub müəllifinin C.Qurbanova müraciətinin özəyi sebəbi var. "Gəncəbank" bəməmurun adı ilə bağlıdır və bankın müşahidə şurasının üzvü C.Qurbanovun atası Qənbər Qurbanovdur. Bankın saytında Q.Qurbanovun 18,66 faiz paya malik olması da göstərilir. Buna dan başqa saytdan bəlli olur ki, Q.Qurbanovun daxili telefonu müşahidə şurası sədrinin daxili hömrəsi ilə eynidir - 102. Bu məlumatdan belə nəticə çıxır ki, məktub müəllifinin şikayətçi olduğu Pərvanə Növruzova ilə Qənbər Qurbanov eyni kabinetin olösüslər.

**İcra başçısı salonun
açılışına katıldı...**

N.Kərimova məktubunda
yazır ki, "Gəncəbank"ın Müşahidə Şurasının sədri Pərvanə Novruzova onun biznesini, müklüklerini zorakılıqla ələ keçirib: "Milliyetcə rusam. Mahir Kərimovla 1982-ci ildə ailə həyatı qurmuşuq. 2 qızım var. On dövrde həyat yoldaşım hərbiçidi və biz Gəncə şəhərindəki hərbi şəhərcikdə yaşayırırdıq. Həyat yoldaşım 1988-ci ildə Qarabağ müharibəsi başlayan dan sonra, 1991-1994-cü il təxəkked Tərtər və digər rayonun-

deşer Tərtər və digər rayonlarda
da düşyşlərdə iştirak edib.
Atəşkəs elan olunduqdan sonra
ra polis organlarında fəaliyyətə
başlayıb. 1998-ci ildə Gəncə İc-
ra Hakimiyyətinin sərəncamı ilə
Qarabağ müharibəsi iştirakçıları
olan yoldaşlıma sahibkarlıq fə-
aliyyəti göstərmək üçün Gəncə
şəhəri, H.Əliyev prospekti 87
ünvanında torpaq sahəsi ayrıldı.
Borc-xərc taparaq həmin ün-
vanda gözəllik salonu tikdiridik.
Anam Yelena Drobışeyevska-
ya Rusiyadakı mülklərini sata-
raq Azərbaycana gəlmidi. Ob-
yektin tikintisine xərclədiyimiz
məulluların böyük hissəsini də bize
vermişdi. 2000-ci ilin
sentyabr-oktyabr aylarında gö-
zəllik salonunu tam tikdirib ba-
şa çatdırıldım. Adını da adıma
uyğun "Nataşa" salonu qoymaq
dum. Salonun rəsmi açılış mə-
rasimini de keçirildi. Həmin açılış
da Gəncə şəhərinin rəsmi
şəxsləri, o cümlədən icra başçı-
sı E.Babayev və polis reisi Qe-
nədər Həsənov da iştirak etdilər.
Açılışın videosu hazırda elimdə
dir. Həmin salondan 20-22 ailə
olanından. 1 il həmin salonu mə-
züüm islətmisəm".

Pərvanə Novruzova
3 maşın qolçomaqla
salona qələrək...

N.Kərimova yazar ki, bu gün "Afrodita" adlanan salonun ömürünün 15-ci ilinə həsr olunmuşdur. Bu səbəbdən yay aylarında "Afrodita" salonda dözülməz istilik yarışması keçiriləcək. Mətbuatın əsas məqədə: "2001-ci ilin yayında hazırlanmışdır".

Gavid Qurbanovun buna inar ki, bu qədə

bankının qadın rəhbəri haqda sok ittihamlar

“Gəncəbank”ın Müşahidə Şurasının sədri Pərvanə Novruzova vətəndaşın mülkünü zorla ələ keçirməkdə, adam oğurluğunda və işgəncə verməkdə suçlanır; “Qoçularına əmr etdi ki, qızımı zorlaşınlar...”

da "Gəncəbank" ASC-nin idarə heyətinin sədri Pərvanə Novruzova salona gəldi. Salon həddindən çox isti idi. Pərvanə Novruzova kondisioner quraşdırmağı məsləhət gördü. Dədim ki, binanın tikilməsi üçün aldığım borcları hələ qaytara bilməmişəm. Borcları ödədikdən sonra kondisioner alacağam. O da dedi ki, "bacın ölməyib ki, mən sənə pül verərəm, 5 il müdətində yavaş-yavaş qaytararsan".
Pərvanə Novruzova rəsədi
ruz qalıb: "Səhəri gün salonun qabağında olan zaman Pərvanənin adamları məni zorla bir maşına qoyub Gəncədən qırığa apardılar. Ölümə hədəleyib həmin günün sonuna dək bir zirzəmidə saxladılar. Gecə yarısı Gəncəyə qaytarıb tanımadığım bir yerde tulladılar. Soruşa-soruşa birtəhər gəlib evimi tapdım. Azyaşlı qızım Esmira məni bu halda görüb qorxudan ağlamağa başladı. Qərib Həsənovun (Gəncənin o vaxtki polis rəisi) hərəkəti tərəfindən qazanılar ki, azyaşlı uşağın başına oyun açsınlar. Sonra baxdım ki, qızımın əynindəki paltarı cirmağa başlayırlar. Bele olan halda nə qədər yalvardımsa, mümkün olmadı ki, olmadı. Axırda bu cür hərəkətə dözə bilməyib məndən nə desələr onu edəcəklərini bildirdim. Pərvanə mənə dedi ki, "sən qızını da götür, bu ölkədən çıx, bu ölkədə sənə yer yoxdur". Azyaşlı qızımın başına oyun açacaqlarının real olduğunu,

Pərvanə Novruzovanın bu addımı mənə yaxşılıq etmək məqsədi ilə atdıığını düşündüm. Onun idarə etdiyi bankdan 5 il müddətine 5 min dollar pul götürdüm, girov kimi də alındığım kondisionerləri qoymuşdum. Bir gün Pərvanə banka yoxlama gəldiyini, ona görə də yoxlama gedənədək həmin kredit müddətinin 3 aylıq etməsinə məndən xahiş etdi. 1 haftə, 10 gün sonra yəni yoxlama gedənədən sonra yenidən dəyişdirib 5 illik edəcəyini söz verdi. Aradan bir ay keçməmiş mənim üstümü kəsdi ki, nə olur olsun, pulu qaytar, nə 5 il, pulu 3 ay ərzində qaytarmalısan. Qaytarmayağım təqdirdə salonu məndən zorla alacağımı bildirdi. 1 gün sonra "Gəncəbank"ın rəhbəri Pərvanə Novruzova və yanındakı 3 maşın qolçomaqla salona gələrək salonun şüşələrini sindirib içəri daxil oldular. Onunla gələnlər mənə işgənce verdilər. Çöle atıb qapının kildərini də dəyişdirib obyekti misən. Sən bil ki, rəis yox, mən na desəm o olacaq".

isi-red.) qabağını kəsib başıma gələnləri ona danışdım. O da dedi ki, "bilirəm, o salon sənində, açılışında mən də olmuşam, amma Pərvanə Novruzova çox təhlükəli adamdır. Çoxlu pulu var və məni de Gəncədən dərgin salar. Ən yaxşısı, get cənab prezidentin qəbuluna düş, yoxsa ayrısının buna gücü çatasi deyil" Rəisin dilindən bu sözleri eşitmək məni qorxuya saldı. Oradan çıxb, birbaşa Gəncə şəhər prokurorunun qəbuluna geldim. Orada məni prokurorun köməkçisi qəbul etdi. O da dedi ki, Pərvanə Novruzovaya bizim gücümüz çatmir. O, Gəncədə çox adamin başına bu cür oyun açır. Daxil olan şikayetləri qorxudan qeydiyyata belə ala bilmirlər. Həmin gün axşam məni evimdən məcburi qaydada çıxarıb Pərvanənin yanına apardılar. Dedi ki, Nataşa, sən bu gün Qəribidir nədir, nə bilim prokurordu nədi, onun yanına getmisən. Sən bil ki, rəis yox, mən na desəm o olacaq".

hüquq müdafiə orqanlarının hərəkətsizliyini görüb ölkədən çıxmaga razılaşdım. Pərvanənin qolçomaqları bizi Bakı Dəmiryol vağzalından yola saldılar".

Cinayət işi başlanması istəyirik!

N.Kərimova Rusiyadan 1 həftə əvvəl geri döndüyüünü və mülkərinin geri qaytarılmasını tələb etdiyini yazar.

N.Kərimovanın vəkili Ceyhun Yusifov "Yeni Müsavat" a açıqlamasında müvəkkilinin üzləşdiyi qanunsuzluqların araşdırılması üçün müvafiq dövlət orqanlarına müraciətlər etdiyini dedi. Bildirdi ki, baş vərənlerle bağlı Cinayət Məcəlləsinin 181-ci (quldurluq), 182-ci (hədə-qorxu ilə tələb etme) maddələri ilə cinayət işi başlanmalıdır. Vəkil müvəkkilinin xüsusi qorumaya götürürlərək "Gəncəbank" ASC-nin fəaliyətinin ciddi şəkildə kompleks yoxlanılmasının, bu halların araşdırılması məqsədilə xüsusi

lərini də dəyişdirdi obyektləri zorla əlimdən aldılar. Pərvanənin həddindən çox nüfuzlu və

Təhlükəli bir adam olduğunu bildirib rayondakı dövlət idarələri şikayətlərimi qəbul etmədilər".

Polis rəisi dedi ki, get cənab prezidentin qəbuluna düş...

Məktub müəllifi yazır ki, həyat yoldaşı şərlənmək təhlükəsi qarşısında ölkədən gedib. Onun özü isə zoraklıqlara məsləhəti verir. "Şəhərin əsas məclisinin vəefs etdiğindən vərgi layib.

Məsələ ilə bağlı "Gəncəbank"la əlaqə saxladıq. Bankın idare Heyətinin sədri vəzifəsini icra edən Elnur Həmidov P.Novruzovanın işə çıxmadığını bildirərək ona yönelik ittihamlara cavab verə bilməyəcəyini söylədi.

E.MƏMMƏDƏLİYEV

Amerika hökuməti-nin hərbi sirlərini aşkarla çıxarmaqla tanınan Wikileaks saytının yaradıcısı Julian Assange İsveç prokurorluğunun suallarını cavablandırmağa razılaşdı. "Yeni Müsavat" euronews.ru saytına istinadən xəbər verir ki, sualları cavablandırma məkanı Ekvadorun London-dakı sefirliyində baş tutacaq. C. Assanca məhz həmin məkanda siğnacaq verilib.

Assanc 2010-cu ildə iki qardaşa qarşı seksual zorakılıq əməline görə ittihəm edilib. O, özü bu ittihəmi redd edir. Dünyanı lərzəye gətiren bu adam onu İsveç ekstradisiya etmələrindən, oradan da ABŞ-a təhvil vermələrindən narahatdır. Çünkü ABŞ-da ona tarixdəki ən böyük informasiya sizintisine görə maksimum həbs müddəti verilə bilər.

Ötən ilin noyabr ayında C. Assancın qiyabi şəkildə apelyasiya məhkəməsi baş tutmuşdu. Assanc Amerika hökumətinə məxsus məxfi sənədləri faş etməkdə və İsveçdə cinsi zorakılıq törətməkdə ittihəm olunur. Onun vəkil həbs qərarının ləğv edilməsi üçün apelyasiya məhkəməsinə müraciət etmişdi. İsveçdə keçirilən məhkəmə Assanc üçün uğursuz nəticə vermiş, hakimlər həbs qərarını qüvvədə saxlamışdır.

Assanc İsveçin ittihəmlərini özüne qarşı qara kampaniya adlandırmış və ittihəmlərin siyasi motivunu olduğunu bildirir.

O, 2012-ci ilin iyun ayından etibarən Böyük Britaniyanın paytaxtı Londonda Ekvadorun bu ölkədəki sefirliyində siyasi siğnacaq əldə edib.

Assanc 2006-ci ildə Amerika hərbi qüvvələrinin İraqda keçirdiyi qanunsuz əməliyyatları ifşa etmiş, helikopterlər keçirilən əməliyyatlardan biri zamanı 18 mülki vətəndən gülələnərək onların bestsellerə çevrilən birge

Dünyanı dəyişən adəmin başı dərdde... "Wikileaks" in yaradıcısı yenidən məhkəmə qarşısına çıxacaq

Julian Assange

məsələ. Julian Assange ona məxsus gizli teletaypları açıqladığı üçün ABŞ-in qəzəbinə gelib. Məlumatın mediyaya sızması Amerika hökumətinin imicinə ağır zərbələrdən biri hesab edilir.

Bəs kimdir dünyanı lərzəye gətiren, onu barmağında oynadı-bu adam?

Assanc 1971-ci ildə Avstraliyadan anadan olub. Uşaqlıqda riyazi istedadı ilə seçilər. Ancaq bu, ona həm də çətinliklər yaradıb. 24 yaşında kompüter quldurluğuna görə məhkəməyə çıxarılib, bir neçə min dollar cərimə ilə həbsxanadan qurtula bilib.

Sonra 3 il akademiyaların üzvü olan Suelette Dreyfuslu internet araşdırmları apanb, onların bestsellerə çevrilən birge

kitabı da çıxb. Dreyfus deyir ki, Assancı həmişə mənəviyyat, ədalət və hökumət nə edə bilər, ne edə bilməz sualları maraqlandırırdı. Assanc daha sonra Melburn Universitetində riyaziyyatdan və fizikan kurslar aparıb. Yerli riyazi cəmiyyətin sevimliyi olub.

Wikileaksə 2006-ci ildə başlayıb. O, müxtəlif ölkələrin məxfi hökumət sənədlərini çap edirdi. Həmtəsisçi Daniel Smidt deyir: "Assanc dünyada həqiqi islahat etmək istəyən çox az adamdan biridir".

New Yorker jurnalının reportoru Raffi Xatçaduryan bir neçə heftə Assancı müşayiət edib. O deyir ki, Assanc yemədən, çox az yatmaqla uzun müddət işləyə bilir. Assancın öz ətrafinda yaratdığı bu işgū-

zar atmosfer hamını ona kömək etməye sövq edir. Reportörün fikrincə, Assancın iki üstünlüyü var - xarizma və etrafında yaratdığı həmin bu mühit.

Assanc 2011-ci ildə 240 min funt sterlinq zəmanət qarşılığında Londonda ev dustağı həyatı yaşıyib. Onun pasportu elindən alınıb, yaşadığını evdən belə çıxmamasına qadağa qoyulub. O, hər gün London polisinə hesabat verməli və elektron qolbaq taxmalıdır.

"Wikileaks" saytında yüz minlərlə qalmaqallı sənəd dərc edildikdən sonra məşhurlaşan Julian Assange 2007-ci il dekabrın 7-də Londonda İsveç tərefində verilmiş order əsasında həbs edilib. Dekabrın 16-də London məhkəməsi onu girov müqabilində azadlığı buraxıb. O vaxtdan qalmaqallı saytın yaradıcısı Londonun sərqində biznesmen dəstu Von Smitin evində faktiki ev dustaqlığında yaşayıb.

Stockholm prokurorluğu onun İsveçdə seksual xarakterli cinayətlərlə bağlı dindirilməsi üçün bu ölkəyə verilməsini tələb edir. Julian Assange isə 2012-ci ildə Ekvadorun Londondakı sefirliyinə gedərək, Latin Amerikası ölkəsində siyasi siğnacına istəyib.

□ Sevinc TELMANQIZI

min Avropadan demokratiya dəstəyi gözləyirlər. Ədalətsiz bir qərarla demokratiya davası aparmaq bir yerə sığmr. Düzdür, bizim demokratiya sahəsində müəyyən problemlər var və bunu dili gətiririk. Amma idman oyunlarına bu cür yanaşma etik deyil. Hətta bizim xoşumuza gəlməsə də, bu tədbirlərə görə ermənilər ünsiyyət saxlayıraq, onları Bakıda yerləşdirmək məcburiyyətindəyik. Düşünmürəm ki, Avropada bu cür aksiyalar hakimiyətin beynəlxalq aləmdə reputasiyasına zərər vurur".

Deputat Fərəc Quliyev isə hafta.az-a bildirib ki, Azərbaycan artıq bu cür hallara alışib: "Bundan önce də ölkəmizdə keçirilən beynəlxalq yarışmalar zamanı qeyd olunan qurumların və onların daxildəki havadarlarının atıldıqları addımları unutmayışdır. Bu cür dairelər Azərbaycanın müsbət imic qazanmasından narahat olurlar. Onlar çalışırlar ki, Avropa qurumlarında olan adamlarını işe salsınlar. Bütün bunlarla bərabər hesab edirəm ki, I Avropa Oyunlarına əngəl yaratmağa çalışanlar o qədər də çox deyil. Beşən bunlar şırdılardır. Belə təşkilatlarda bir-iki nəfərin çağırışı, erməni lobisi tərəfindən eله alınması gözənlənilən məsələdir. Bu da ideoloji, fikir savaşıdır. Bu savaşda da Azərbaycan tərəfi ermənilərden kifayət qədər güclüdür".

□ E.SALAMOĞLU

"Ədalətsiz həbsləri idman oyunları ile əlaqələndirmək məntiqsizdir"

Avroparlamentdə azərbaycanlı nazirin qarşısında aksiya keçirilib; deputatlar isə bu tədbirlərin mənasız olduğunu və nəticəsiz qalacağını düşünür; "Bu savaşda da Azərbaycan tərəfi ermənilərdən kifayət qədər güclüdür"

Fazıl Mustafa

Fərəc Quliyev

A. Belyatski "Vesna" hüquq-müdafia təşkilatının, Y. Cibladze isə Demokratiyanın İnkıfəsi və İnsan Haqları Mərkəzinin rəhbəridir. Qeyd edək ki, "Avroviziya" mahni yarışması ərefəsində də hakimiyətə qarşı siyasi xarakterli tədbirlər təşkil olunurdur. Eyni təzyiq kampaniyası yenidən müşahidə olunur.

Plakatlarda hazırda həbsdə olan vicdan mehbəslərindən Leyla Yunus və həyat yoldaşı Arif Yunus, İntiqam Əliyev, Rəsul Cəfərov, Xədici İsmayıllı, Hidayə Məmmədov, Anar Məmmədli, Rauf Mirqədirovun adları ya-zılıb.

Belaruslu hüquq müdafiəçisi Ales Belyatski və Rusiyadan olan həmkarı Yuri Cibladze əllerində Azərbaycandakı vicdan mehbəslərinin adları yazılmış plakatlarla reklam lövhəsinin öününe keçiblər.

Plakatlarda hazırda həbsdə olan vicdan mehbəslərindən Leyla Yunus və həyat yoldaşı Arif Yunus, İntiqam Əliyev, Rəsul Cəfərov, Xədici İsmayıllı, Hidayə Məmmədov, Anar Məmmədli, Rauf Mirqədirovun adları ya-zılıb.

Plakatlarda hazırda həbsdə olan vicdan mehbəslərindən Leyla Yunus və həyat yoldaşı Arif Yunus, İntiqam Əliyev, Rəsul Cəfərov, Xədici İsmayıllı, Hidayə Məmmədov, Anar Məmmədli, Rauf Mirqədirovun adları ya-zılıb.

Plakatlarda hazırda həbsdə olan vicdan mehbəslərindən Leyla Yunus və həyat yoldaşı Arif Yunus, İntiqam Əliyev, Rəsul Cəfərov, Xədici İsmayıllı, Hidayə Məmmədov, Anar Məmmədli, Rauf Mirqədirovun adları ya-zılıb.

Papanın gizli gücü

Kənan RÖVŞƏNOĞLU

Dünyanın onlara ölkəsində katoliklik əsas dindir, 1 milyarddan çox ardıcılı olan Roma Papası böyük bir maliyyə imperiyasına sahibdir

Bazar günü Vatikanda keçirilən tədbirdə "erməni soyqırımı" ifadəsi işlədən Papa dünyanın diqqət mərkəzində adıma çevrildi. Ancaq söyleyişi ifadəyə görə, Türkiye və Azərbaycanda mənfi planda qəhremana çevrilen Roma Papası dünyada on böyük dini gruppun lideri kimi böyük bir gücü sahibdir. Daha çox medianın gündəmə gələn, əksər vaxt təqib olunan, hücumlara məruz qalan Papa bütün bunların fonunda gizli bir güc təmsil edir.

Roma Papasının Türkiye dövlətinin sərt təpkininə sakit reaksiyası, bunun ardınca Avropa Parlamentinin və ABŞ Dövlət Departamentinin erməni məsəlesi ilə bağlı mövqeyi göstərdi ki, hər ne qədər zəif göstərilsə də, Roma Papasının hələ də böyük nüfuzu var. Təbii ki, Roma papaları 1000 il və ya 500 il əvvəlki güce sahib deyil. Bir zamanlar Papa xristian dünyasının lideri, siyasi hakimiyətlər, krallar üzrəndə söz sahibi olan, dünyənin tələyinin dəyişməsinə səbəb olan səlib yürüşlərinin təşkilatçısı idi. Eyni zamanda Avropada kilsəyə qarşı çıxan minlərlə insanın diridir yandırılması, edam və sürgün edilmesi ilə nəticələnən inqizisiya prosesinin əsl ilhamvericisi məhz Roma Papası idi. Bu gün o zamanki güc olmasa da, hələ də sayı 1 milyardı keçən katoliklər arasında Roma Papası böyük nüfuz sahibdir. Və təbii ki, həm de siyasetə təsi edə bilir.

Roma Papa institutunun yaranması 4-cü əsrin əvvəllerinə gedib qırxı. Həmin vaxt Roma imperatoru Konstantin xristianlığı dövlət dini elan edir. 395-ci ildə isə Roma imperiyası Şərqi və Qərbi olmaqla iki hissəyə ayrıılır və təbii ki, hər bir paytaxtda xristian mərkəzi olur. 451-ci ildə isə Xalkedon kilsə konfransında xristianlıq iki imperiyada rəsmi din olur. Ancaq xristianlığın resmən bölünmesi 1054-cü ilə təsadüf edir. Bu tarixdə xristianlıq iki məzheb - "Provalav" (Həqiqi din) və "Katolik" (Ümumdünya din) bölnür. Roma katolik kilsəsinin rəhbəri - Roma Papası katolik xristianların mənəvi lideridir və uzun illər eyni zamanda siyasi güc anlamlı daşıyıb. Latin Amerikası, mərkəzi və cənubi Afrika, eləcə də Avropada onlara dövlətin əhalisinin böyük əksəriyyəti katolikdir. Bu ölkələrdə Roma kilsəsinə tabe olan dini mərkəz - monastr, kilsə və din xadimləri orduşu bir başa Papaya tabedir.

Avropanın ölkələrində - İtalya, Malta, Fransa, İspaniya, Portuqaliya, İrlandiya, Polşa, Lüksemburq, Litva, Avstriya, Belçika, Macaristan, Slovakiya, Sloveniyada - əhalinin böyük əksəriyyəti (Sloveniyada 60 faizdən artıq, İtaliyada 98 faiz) katoliklər təşkil edir. O cümlədən qıtənin en iri ölkəsi olan Almaniya əhalinin 34 faizi, Britaniyada isə müüm bir hissəsinin katoliklər təşkil edir. Ümumilikdə Avropa Birliyinə üzv ölkələrin 14-de əhalinin 50 faizindən çoxunu katoliklər təşkil edir. O cümlədən Amerika qıtəndən 30-dan artıq ölkədə, o cümlədən Kanadada katolik kilsəsi əhalinin etiqad etdiyi əsas dindir. Bundan başqa Cənubi və Mərkəzi Afrikada və Filippinde əhalinin böyük hissəsi katolik məzhebine mənsubdur.

Yeri gəlmışkən, Ermənistən xristian ölkəsi olsa da, erməni əhalinin böyük əksəriyyəti erməni Qriqorian kilsəsinə etiqad edir. Yalnız əhalinin az bir hissəsi erməni katolik kilsəsinə tabedir. Erməni Qriqorian kilsəsi isə iki mərkəzdə yerləşir. Ermənistəndə ermənilər əsasən Üçkilsə (Eçmiədzin) və Livanda yerləşən Kiliya katolikosluğu.

Dünyada 1 milyard katolikin mənəvi lideri olan Papanın dövlətinin əhalisi 1000 nefərdən azdır. Romada yerləşən və 44 hektar ərazisindən Vatikan xristian dünyasının əsas dini mərkəzi olaraq qalır. Hər il 17 milyon insan Vatikanə gələrək Papanın xəyir-dularını almağı və bir zamanlar dünyaya hökm edən gücün nişanəsi olan möhtəşəm tarixi abidələri ziyaret etməyə gəlir.

Ancaq hər ne qədər ənəndən zəiflədimiş, təsrisiz bir dini institut kimi görünse də, Vatikanın hələ də katoliklərin coxluqda olduğu ölkələrdə güclü siyasi, iqtisadi təsirləri var. Vatikanın özündə və dünyadın katoliklər yaşayışının ölkələrinə səpələnmiş 115 kardinal, o cümlədən yepiskoplar olduqları ölkələrdə siyasi élita içərisində ciddi nüfuzu sahib olurlar. Yeri gəlmışkən, Papa dövlətinin dünyadın bütün bölgelərinə səpələnmiş əmlakı 300 milyard dollar qiymətindən dəyərləndirilir. Avropa mətbuatında gedən iddialara görə, yalnız İtaliya birjasında Vatikanə məxsus 1,6 milyard dollar dəyərində səhm var. Yalnız İtaliya ərazisində Vatikanə məxsus 110 min daşınmaz əmlakın qiyməti 9 milyard dolardır. Oxşar vəziyyət katoliklərinin geniş yayıldığı digər Avropa ölkələrində de mövcuddur. Eyni zamanda iddialara görə, Vatikanın Rotşild ailəsi və eləsə "Credit Suisse" bankı vasitəsilə böyük məbləğde yatırımlar həyata keçirir. Bundan başqa Roma kilsəsinin "Gulf Oil", "Shell", "General Motors", "General Electric" və sair bu kimi iri şirkətlərde milyard dollarla ölçülən hissələrə sahibdir. Bundan başqa yalnız ABŞ birjalarında Vatikanın 50-60 milyard dollar pulunun "dövr elədiyi" qeyd olunur. ABŞ Vatikanə məxsus əmlakın dəyərinin 100 milyard həcmində qiymətləndirili.

Qeyd edək ki, bütün bu güc 1000 illik bir tarix boyunca formalaşır. Bu gün də özünü göstərir. Dünya siyasi liderləri Roma Papası ilə hesablaşır, Papanın görüşüne gedir. Təbii ki, bu, Vatikan "dövləti" namına olmur. Roma Papasının arxasındaki güc dünyani hələ də onunla hesablaşmağa vadar edir.

24 aprel soyqırım şouları ərefəsində Roma papasının ardına Avropa Parlamenti də "erməni soyqırımı" iddialarına dəstək verən mövqey nümayiş etdirdi. Türkiyə ilə yanaşı Azərbaycanı da narahat edən bu mövqelərin arasında nələrin baş verəcəyi suallar doğurur. Bəzi müşahidəçilər üzüntü ilə ermənilərin təbliğatda türklər üzərində qələbə qazanmışlarını qeyd edirlər. Gözlənti var ki, "erməni soyqırımı" məsəlesi ABŞ Kongresində müzakirələrə çıxarıla bilər. Belə ki, Konqresin Nümayəndələr Palatasının bir neçə üzvü "Erməni soyqırımı adəlat və həqiqət layihəsi" adlı sənəd hazırlayaraq Kongressə təqdim edib.

Qəzetimizin ötən sayında yazıldığı kimi, bələ getsə, ermənilər Türkiyəyə qarşı təzminat iddiası da qaldıra bilərlər.

Belə ki, ötən əsrin əvvəllərində Osmanlı dövlətində "The New York Life Insurance", "Equitable Life of New York", "AXA", "Munich Re", "La Compagnie L'union", "La Federale Insurance Company" adlı siğorta şirkətləri fəaliyyət göstərib. Osmanlınin erməni sakınlarının məhz bu şirkətlərdə siğorta olunduğu bildirilir. Əgər ermənilər bu şirkətlərə qarşı təzminat iddiaları qaldırsa, o zaman bu şirkətlər də qarşılıqlı olaraq Türkiye dövlətinə qarşı, daha doğrusu, həmin vaxt köçürürlən və ya iddia edildiyi kimi, öldürülən ailələrə məxsus əmlakı tələb edəcəklər. Güman olunur ki, Türkiye daha çox bundan narahatdır. Qeyri-resmi məlumatlara görə, ermənilər Türkiyəyə qarşı 200 milyardlıq təzminat davası açıa bilər. Dünyada ədalətsizlik o həddə çatıb ki, yaxın on illiklərdə hər keşin gözü qarşısında Azərbaycanın torpaqlarını işgal edən Ermenistan ölkəməzə 300 milyard dollardan artıq ziyan vursa da, bu təcavüzə yetərinə hüquqi və siyasi qiymət verilməyib. Lakin tarixdə olmayan iddialar əsasında Türkiyəni suçlu çıxartmağa çalışılır.

NATO Əməkdaşlıq İnsti-
tutunun rəhbəri Fərrux Məmmədov bildirdi ki, əslində təbliğatda kimin qalib geldiyi hələ tam bəlli deyil: "Çünki Avro-

qərar icradan daha çox tövsiyə xarakteri daşıyır. Təbii ki, bu qərar siyasidır ve yaxın gələcəkdə Cənubi Qafqaz və Qara dəniz ətrafında baş verəcək siyasi gedisər üçün hesablanıb. Avropa son bir neçə ildir məlum qətnamə ilə bağlı Türkiyəni xəbərdar edirdi. Ərdoğan hökuməti isə hər dəfə bu məsələyə qeyri-ciddi yanaşırı ve Avropaya "sən bu qərari qəbul edə bilməzsən" deyə, mesajlar verirdi. Artıq 13 ildir hakimiyyətdə olan AKP-nin siyaseti fiasko ilə nəticələndi. Ərdoğan bu gün çox ağır durumda qaldığını hiss etdi. Suriya ilə problemlər, əreb dünyasından istədiyi dəstəyi ala biləməməsi BMT-də və getdikcə ölkə daxilindəki gərginləşən durumunu deməyə əsas verir. Ərdoğan indi sadəcə "hakimiyyətdə nə qədər qala bilərəm" suali üzərində siyasetini formalasdırı.

"Atlas" Araşdırma Mərkəzinin rəhbəri, politoloq Elxan Şahinoğlunun fikrincə, Roma papasının "ötən əsrde ilk soyqırım ermənilərə qarşı həyata keçirilib" açıqlaması faktiki olaraq "erməni soyqırının 100 illik" tədbirlərinə start verdi: "Bunun ardınca Avropa Parlamenti hərəkətə keçdi və aprelin 15-də 12 maddəlik "erməni soyqırımı" qətnaməsini qəbul etdi. Halbuki Avropa Parlamenti "erməni soyqırımı" hələ 1987-ci ildə tanıdı. Eyni mövzuda təkrar qətnaməyə ehtiyac yox idi. Qətnamənin 4-cü bəndi birba-

şə Azərbaycanın maraqlarına toxunur. Həmin bənddə deyilir ki, Türkiye qeyd-sərtsiz Ermenistanla imzaladığı İsveçre protokollarını yerine yetirməlidir. Başqa sözlə, Brüssel Ankaraya "meslehət" görür ki, Ermenistanla sərhədlerin açılması siyasetində Azərbaycanın işgal altındakı torpaqları amilini nəzəre almasın".

E.Şahinoğlu deyir ki, Roma papasının açıqlaması kimi Avropa Parlamentinin ermənipərest qətnaməsinin də heç bir hüquq qüvvəsi yoxdur: "Sənəd Türkiyəni nəyəse məcbur etmir, bunu onların özüleri də bilirlər. Misal üçün "erməni soyqırımı"nın qətnaməsinin müzakirəsi zamanı Avropa Parlamentinin sənədi Martin Şults yerini müavininə həvəle edərək zələ tərk edib. Bununla Avropa Parlamentinin sənədi erməni lobbisinin şıtaqlığına görə Türkiye ilə münasibətləri gərginləşdirmək məsuliyyətini öz üzərine götürmək istəməyib. Digər tərefdən, erməni lobbisi çox çalışırı ki, Avropa Parlamentinin qətnaməsində Türkiyənin Avropa Birliyinə üzvlüyü "soyqırının" tanınması şərtinə bağlaşdırı. Bu da alınmadı. Avropa Parlamenti "soyqırımı" qətnaməsini qəbul etməsinə rəğmən, erməni lobbisinin bu istəyini yerinə yetirdi. Eləcə de

məsəlinin müzakirəsi zamanı Avropa Parlamentinin sənədi Martin Şults yerini müavininə həvəle edərək zələ tərk edib. Bununla Avropa Parlamentinin sənədi erməni lobbisinin şıtaqlığına görə Türkiye ilə münasibətləri gərginləşdirmək məsuliyyətini öz üzərine götürmək istəməyib. Digər tərefdən, erməni lobbisi çox çalışırı ki, Avropa Parlamentinin qətnaməsində Türkiyənin Avropa Birliyinə üzvlüğü "soyqırının" tanınması şərtinə bağlaşdırı. Bu da alınmadı. Avropa Parlamenti "soyqırımı" qətnaməsini qəbul etməsinə rəğmən, erməni lobbisinin bu istəyini yerinə yetirdi. Eləcə de

Vatikan, Roma papasının "soyqırımı" açıqlamasının ardına Türkiye ilə münasibətlərə önem verən mesajı yayınladı ki, Ankara sakitləşsin. Roma papasının "soyqırının 100 illik yubileyində" İrvana getməyəcəyi xəbərinin yayınlanması da erməni lobbisinin məyus etməmiş deyil. Erməni lobbisinin növbəti hədəfi Amerika Birləşmiş Ştatlarıdır. İndi çox çalışacaqları ki, ABŞ prezidenti Barak Obama 24 aprelde ermənilərə müraciətində "soyqırımı" ifadəsini işlətsin. Barak Obama prezident seçiləməmişdən önce erməni lobbisine "soyqırımı" tanıyacağı vəd etmişdi. Ancaq Obama Ağ Evə sahib olduğu 6 ilə bir dəfə "soyqırımı" ifadəsini işlətmədi. ABŞ-in milli və təhlükəsizlik maraqları isə qarışq Avrasiya qitəsində demokratik və döyüvi müsəlman ölkəsi olan Türkiye ilə six əməkdaşlığı diktə edir.

Ancaq politoloqa görə, hələ vəziyyəti bilmək olmaz: "Ermenistan və erməni lobbisi "soyqırının 100 illiyi" tarixinə ciddi hazırlıqlar, "soyqırının" tanınması kampaniyası

□ E.PASASOV

100 ilin savaşı: döyüsdə udan Türk təbliğatda uduzur...

Elxan Şahinoğlu: "Baş verənə etiraz etmək yetərli deyil, erməni lobbisini, erməni hiyləgərliyini qabaqlamaq lazımdır"
Fərrux Məmmədov: "Təbliğatda kimin qalib gəldiyi hələ tam bəlli deyil"

Erməni əsgər anaları Qarabağ'a buraxılmır

Valideynlər separatçıların işgalçi qüvvələrində tüğyan edən yoluxucu xəstəliklərə düşər olan övladlarından narahatdırılar

Erməni əsgər anaları Dağlıq Qarabağdakı separatçıların işgalçi qüvvələrində tüğyan edən yoluxucu xəstəliklərə düşər olan övladlarından narahatdırılar. Bu barədə Regional Sabitlik və Təhlükəsizlik Mərkəzindən musavat.com-a məlumat verilib. Məlumatə əsasən Azərbaycanın işgal olunmuş ərazilərində, xüsusilə də Ağdere rayonunun Madagız və Talış kəndlərində mülki əhalı və hərbçilər arasında kütłəvi şəkildə vərəm və bu tipli infeksiyon xəstəlikləri yayılıb.

Artıq həmin ərazilərdə olan hərbi hissələrdə xidmet edən hərbi qulluqçular və mülki əhalı məcburi qaydada rentgen-fluoroqrafiya vasitəsilə müayinədən keçirildikdən sonra stasionar müalicəyə cəlb olunublar. Xocavənd

rayonunda dislokasiya olunan hərbi hissələrin birində isə hərbi qulluqçular arasında "suççəyi" xəstəliyinin kütləvi şəkildə yayılması, yeni açılmış tibb məntəqəsinin xəstelərlə dolması ilə nəticələnib.

Bütün bu olanlarla yanaşı həmçinin, 24 aprel tarixində qondarma "erməni soyqırımı" tərəfindən cəbhə boyu geniş miqyaslı hərbi əməliyyatların həyata keçiriləcəyi barədə yayan xəberlər də Dağlıq Qara-

bağdakı mülki əhalini və hərbi qulluqçular arasında ciddi təşviş səbəb olub. Hərbi qulluqçuların valideynlərinin və yaxınlarının onlara "vətəni qorumaq" deyil, nəyin bahasına olursa-olsun evlərinə salamat qayıtmaları baredə çağırışları isə erməni hərbçiləri arasında xidmətə qarşı soyuqluq və ümidişlilik yaradıb.

Beynəlxalq "Human Rights House" təşkilatının İrvan bürosunun üzvü, jurnalist Zaruh Hovhannisyan "Aravot" qəzətinə müsbəhəsində bildirir ki, ölen hərbi qulluqçuların ölüm səbəblərini araşdırın "Mayreri vişt" ("Anaların ağrısı") təşkilatının üzvleri yaranmış vəziyyətə bağlı Ermenistan rəhbərliyindən hesabat tələb edirlər. Onlar Qarabağdakı separatçı rejimin erazisindən daxil ola bilənlərə kifayət qədər intensivləşməsi qeydə alınmışdır. Ermenistanda fəaliyyət göstərən rabitə operatorlarının məlumatına görə, son 3 ay ərzində Ermenistan ilə işgal olunmuş Dağlıq Qarabağ əraziləri arasında mobil telefon danışçılarının sayı bir neçə dəfə artıb.

"Mayreri vişt" ("Anaların ağrısı") təşkilatı Ermenistanda "Əsgər anaları" ictimai birliyinə üzv olan təşkilatları hökmətdən hesabat tələb etməyə, Dağlıq Qarabağdakı separatçı rejimin erazisindən daxil olmaq üçün tətbiq etdiyi sün尼 maneələri ləğv etməyə, Dağlıq Qarabağdakı separatçı rejimin özbaşılığına imkan verməməyə və təşkilatları birləşdirək birge mübarizə aparmağa çağırıb.

Qeyd edək ki, cəbhədəki gərginlik, sürətli yayılan infeksiyon və yoluxucu xəstəliklər ön xətədə xidmət edən erməni hərbi qulluqçularla yanşı onların ailələrinin də təşvişinə səbəb olub. Nəticədə erməni hərbi qulluqçular ilə onların ailə üzvləri arasında rabiə əlaqələrinin kifayət qədər intensivləşməsi qeydə alınmışdır. Ermenistanda fəaliyyət göstərən rabitə operatorlarının məlumatına görə, son 3 ay ərzində Ermenistan ilə işgal olunmuş Dağlıq Qarabağ əraziləri arasında mobil telefon danışçılarının sayı bir neçə dəfə artıb.

□ Xalidə GƏRAY

Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

Uzun

illər aparıla Qarabağ damışıqlarının nəticə vermediyini ciddiyyətən Azərbaycan haqlı olaraq öz hərbi qüdrətini, silahlı qüvvələrinin döyüş hazırlıklarını artırmaqdə, qardaş Türkiyənin potensial və təcrübəsindən yararlanmaqdır. Vaxtaşırı Türkiyə silahlı qüvvələri ilə keçirilən birgə təlimlərdə əsas hədəflərənə biri də səzsiz ki, budur.

O da faktdır ki, rəsmi Bakı öz hərbi parkını xeyli dərəcədə Rusiyadan aldığı silah-sursat, müasir döyüş maşınları və sistemləri hesabına təkmilləşdirməkdədir - işgalçı Ermənistən bundan ciddi şəkildə narahat olsa da və vaxtaşırı bu narazılığı ağası Rusiyaya bildirə də...

Kremli isə belə görünür, Güney Qafqaza ünvanlı hərbi siyasetinə hətta forpost Ermənistana xatir də düzəlisələrə deyil. Əksinə, Bakı ilə Moskva arasında hərbi sahədə əməkdaşlığın genişlənməsi gözlənilir. Çünkü bu, hər şeyden öncə maliyyə, qazanc, böyük pul vəsaiti deməkdir ki, bu da sanksiyalar altında sıxlıq Rusiyaya hava-su kimi lazımdır. Ancaq təkcə biznes məsəlesi də deyil, eyni zamanda Azərbaycanı özünə bağlamaqın daha bir yoludur.

"Rusiya ilə Azərbaycan arasında hərbi-texniki sahədə mövcud olan əməkdaşlığı müsbət qiymətləndirirəm". Bunu Rusiya müdafiə nazirinin müavini Anatoli Antonov deyib. Nazir müavini iki ölkə arasında münasibətləri "yüksek səviyyəli" kimi qiymətləndirir: "Biz qarşılıqlı əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsinin tərəfdarıyım. Rusiya hərbi-texniki sahədə əməkdaşlıq yolunda heç bir problem görmür".

İki ölkə arasında hərbi əməkdaşlığın vəziyyətini şərh edən rusiyalı hərbi ekspert, Rusiya Strateji Konyukturlar Mərkəzinin Ekspertlər Şurası-

nın üzvü Aleksandr Sobyaniñ da erməni saytlarından birinə müsahibəsində etiraf edir ki, Azərbaycan Ermənistən kimi Avrasiya İqtisadi Birliyinin və Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatının (KTMT) üzvü olmasa da, Rusiya Azərbaycan ordusunu gücləndirir.

Ancaq ekspertin izahı bir qədər fərqlidir: "Ona görə ki, Azərbaycan ordusu gücləndirilir ki, nə qədər paradoxal səslənsə də, bu, yeni mühərbi təhlükəsini aradan qaldırır, mövcud sistemi möhkəmləndirir. Azərbaycandakı Rusiya silahlarını isə Ermənistənə eleyhinə faktor kimi qiymətləndirmək lazımdır".

Lakin ekspert münaqişə zonasında yeni mühərbi ehtimalını da ciddi hesab edəmir: "Mühərbi əlbəttə ki, olmayıacaq. Rusiya müttəfiqlərini qəti şəkildə fərqləndirir. Müttəfiqlərə münasibətde bizim başqa yanaşmalarımız, daha dərin əməkdaşlığımız var. Ermənistanda Rusiya hərbi bazası yerlesir. Ancaq Rusiya Azərbaycanı da unutmur".

Ermeni jurnalistin "Bəs, Rusiya Azərbaycana silah satışı dayandırı bilərmi?" sualına belə cavab verib: "Azərbaycana silah verilməsi biz-

nes-anlaşma deyil, ölkələrdə sistemlərin möhkəmlənməsi-nə yönəltir siyasi qərardır".

Hərbi analitik son vaxtlar güclənən Azərbaycan-Türkiyə-Gürcüstan üçtərəfli hərbi əməkdaşlıq və İrəvanın bu eməkdaşlıqdan keçirdiyi əndi-

şə ilə bağlı da danışır: "Bu üçtərəfli əməkdaşlığın digər iştirakçıları na qəder istəsələr də Türkiyə Ermənistən hərbi və iqtisadi maraqları eleyhinə heç bir addım atmayacaq. Çünkü başa düşür ki, Ermənistən KTMT və Avrasiya Birliyi üzrə Rusyanın ən yaxın müttəfiqidir".

Bu arada Rusyanın "Sovremenno sekretno" nəşri Qarabağ probleminin də perspektivinə həsr olunan məraqlı material dərc edib. Yəzidə keçmiş SSRİ ərazisindəki etnik-ərazi münaqişəlerinin gələcəyində bəhs edilir. Ukrayna böhranı göstərir ki, keçmiş postsovet respublikalarının ərazilərindəki həll olunmamış münaqişələr istenilən vaxt qaynar fazaya keçə bilər. Bura Dağlıq Qarabağ münaqişəsi də daxildir".

"Postsovet məkanında mövcud olan "dondurulmuş" münaqişələr Rusiya sərhədləri yaxınlığında silahlı toqquşmaların meydana çıxməsi riski yaradır". Bu fikri isə Moskvada keçirilən təhlükəsizlik konfransında çıxışı zamanı Rusiya Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərarğah rəisi, ordu generalı Valeri Gerasimov bildirib. Gerasimova görə, münaqişələr Rusyanın təhlükəsizliyini tehdid edir. Üstəlik, general münaqişələrin Qərb tərəfindən qızışdırılara biləcəyinə eyham vurub. Yəni belə çıxır ki, Moskvanın özü yeni Qarabağ mühərbiyəsində maraqlı deyil.

O da bildirilir ki, Ermənistanda hərbi baza saxlayan Rusiya ince siyaset aparır, bu məqsədlə eyni zamanda Azərbaycanla da, Ermənistənla da əməkdaşlıq edir. Ekspertlərin proqnozlara görə, eger bu iki

Rusiya Hərbi Ekspertlər

Assosiasiyanın eksperti Aleksandr Perençev mövzunu şərh edərən deyib:

"Donbasdkı vəziyyət Minsk razılaşmasına baxmayaraq kövrək olaraq qalır. Tərəflər arasında hərbi əməliyyatların yeni və daha irimiqyaslı fazasının başlaması riski var. İstenilən vaxt Moldovanın Dnestrovyanı bölgəsindəki münaqişə də alovlanı bilər. Müntəzəm olaraq atışmaların baş verdiyi və vəziyyətin gərginleşdiyi Dağlıq Qarabağ münaqişəsi də hər an qaynar fazaya keçmək riski daşıyır".

Demək, Moskvanın "dobro"sinu almadan hətta "ermənilər yaşamayan Ağdamı" blits-əməliyyatla azad eləmək də riskli ola bilər.

Beləliklə, Rusyanın yeni və məkrili Qarabağ siyasetinin əsas konturları üzə çıxır: Moskva Ermənistənən naraziğinə baxmayaraq Azərbaycanı silahlandırır, lakin qəti şəkildə Qarabağda yeni mühərbiyənin, Azərbaycanın öz ərazilərini hərbələ azad eləməsinin də eleyhinədir. İddia edir ki o, Azərbaycana hərbi paritet naminə silah-sursat satır. Guya Bakı silahları başqa ölkələrdən ala bilməz və guya Ermənistən Rusyanın izni olmadan Azərbaycanın əlavə torpaqlarını zəbt edə bilərmiş.

Erməni təlimləri ilə bağlı Azərbaycandan sərt reaksiya

XİN: "Bu, düşmənin siyasi-hərbi təxribat əməllərinin növbəti tərkib hissəsidir..."

Hikmet Hacıyev

XİN: "Bu, düşmənin siyasi-hərbi təxribat əməllərinin növbəti tərkib hissəsidir..."

Bəyənatda bildirilir ki, Ermənistən silahlı qüvvələri tərəfindən Azərbaycanın işgal olunmuş ərazilərində Ermənistən tərəfindən keçirilən hərbi təlimlərlə münasibət bildirib. Bu barədə nazirliyin mətbuat xidmətinin rəhbəri Hikmet Hacıyev açıqlama verib (lent.az).

Bəyənatda bildirilir ki, Ermənistən silahlı qüvvələri tərəfindən Azərbaycanın işgal olunmuş ərazilərində növbəti təxribatı hərbi təlimlərin keçirilməsi işgal və təcavüzə esaslanan mövcud status kupon saxlamağa və məqsədyönlü şəkildə regionda gərginliyi artırmağa xidmət edir: "Ermənistən tərəfindən işgal olunmuş Azərbaycan ərazilərində həyata keçirilən bu təlim güc tətbiq etmək və güc tətbiq edərək hədələməyin daha bir ifadəsidir. May ayında Azərbaycanın işgal olunmuş ərazilərində Ermənistən tərəfindən yaradılmış qondarma rejime keçirilməsi nəzərdə tutulan qanunsuz "parlament seçkiləri" də Ermənistən siyasi-hərbi təxribat əməllərinin növbəti tərkib hissəsidir".

Bəyənatda daha sonra bildirilir: "ATƏT-in Minsk Qrupu tərəfindən dəstəklənən Böyük Sülh Saçısı üzərində işə başlamaq əvəzini, Ermənistən tərəfindən siyasi və hərbi təxribatçı əməller vəsiyyətənən danışıqlar prosesinə xələ gətirilir. İşgal və təcavüzə esaslanan, qəbul edilmiş və qeyri-dəvamlı olan mövcud status-kuponun dəyişdirilməsi, münaqişənin həlli və nəticə etibarla, regionda sülh və sabitliyin bərqrər olması üçün ilk növbədə Ermənistən işgalçı qüvvələri işgal olunmuş Azərbaycan ərazilərindən çıxarılmışdır".

Yada salaq ki, Azərbaycan torpaqlarında işgalçı qüvvələrin bundan əvvəlki (noyabr) hərbi təlimləri zamanı düşmən 3 herbçisi ilə birləşdə bir hərbi vertolyotu məhv edilmiş, bununla da az öncə (27 oktyabr) presidentlərin Paris görüşündən sonra yaranan kövrək ümidi də basdırılmışdır. Budəfəki təlimlər isə Fransua Ollandın İrəvan və Bakıya növbəti səfəri ərefəsindən təsadüf edir. Təsadüfmü?

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnforsasiya Vəsitələrinin İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fondu

ölkə arasında müharibə başlaşa, Rusiya açıq şəkildə Ermənistən tərəfində çıxış etməyəcək, çünki Dağlıq Qarabağ KTMT-nin hüquqi məsuliyyət zonasına daxil deyir.

Doğrudan da hüquqi cəhdən Dağlıq Qarabağ Ermənistən, KTMT ərazisi sayılır. Ancaq beynəlxalq hüquq əsas götürüb də şimal qonşumuzun neytrallığına bel bağlamaq mümkün?

Suala cavab almaq üçün Ukrayna nümunəsini, şimal qonşumuzun beynəlxalq hüquq normalarını, Budapeşt anlaşması ilə Ukraynanın ərazi bütövülüyünə verdiyi yazılı təminatı ayaqla edərək Krim iləqə eləməsini, Abxaziya və Cənubi Osetiyani de-fakt oynuzunə birləşdirib orada hərbi bazalar yaratmasını yada sal-

Rusyanın Qarabağ siyaseti yeni qiyafədə

Sühl prosesinə əngəl yaradan Moskva Azərbaycanı həm silahlandırır, həm də mühəribənin əleyhinədir; moskvalı hərbi ekspert: "Azərbaycana silah satışı biznes-anlaşma deyil, siyasi qərardır..." Rusyanın mühəribə variantında neytral qalacağı vədinə bel bağlamaq olarmı?

Rusya Hərbi Ekspertlər

Assosiasiyanın eksperti Aleksandr Perençev mövzunu şərh edərən deyib:

"Donbasdkı vəziyyət Minsk razılaşmasına baxmayaraq kövrək olaraq qalır. Tərəflər arasında hərbi əməliyyatların yeni və daha irimiqyaslı fazasının başlaması riski var. İstenilən vaxt Moldovanın Dnestrovyanı bölgəsindəki münaqişə də alovlanı bilər. Müntəzəm olaraq atışmaların baş verdiyi və vəziyyətin gərginleşdiyi Dağlıq Qarabağ münaqişəsi də hər an qaynar fazaya keçmək riski daşıyır".

Demək, Moskvanın "dobro"sinu almadan hətta "ermənilər yaşamayan Ağdamı" blits-əməliyyatla azad eləmək də riskli ola bilər.

Beləliklə, Rusyanın yeni və məkrili Qarabağ siyasetinin əsas konturları üzə çıxır: Moskva Ermənistənən naraziğinə baxmayaraq Azərbaycanı silahlandırır, lakin qəti şəkildə Qarabağda yeni mühəribənin, Azərbaycanın öz ərazilərini hərbələ azad eləməsinin də eleyhinədir. İddia edir ki o, Azərbaycana hərbi paritet naminə silah-sursat satır. Guya Bakı silahları başqa ölkələrdən ala bilməz və guya Ermənistən Rusyanın izni olmadan Azərbaycanın əlavə torpaqlarını zəbt edə bilərmiş.

Evə maskalı hücum: Yaşlı ər-arvada işgəncə verdilər

"Dedim ki, bizi öldürməyin,
pulun yerini deyək"

Geç saatlarında Goranboy rayonunda quldurluq faktı qeydə alınıb. Hadisə zamanı ev sahibi və onun yaşlı həyat yoldaşı naməlum şəxslər tərəfindən döyüdü. Hadisə Goranboyun Nadirkənd kəndində Oktay Məmmədova məxsus evdə qeydə alınıb. Evə daxil olan iki nəfər maskalı şexs qoca ər-arvadın əl-qolunu və ağzını bağlayaraq biçaqla hədələyərək onlara xəsarətlər yetiriblər. İşgəncə dözməyən ev sahibləri sonda pulun yerini onlara demək məcburiyyətində qalıblar.

Ev sahiblərinin əl-qolunu bağladıqlandan sonra onlara zorakılıq göstərən şexsler otağa girek eşyaların altına üstüne əvveldikdən sonra şkafdan 1400 manat pul götürürək hadisə yerini tərk ediblər.

Quldurlar pulla yanaşı Ölkə Məmmədovaya məxsus qızıl üzük, sıra və mobil telefon da götürübllər.

Ölkə Məmmədova deyib: "Ağzımı, ayağımı, elimi yapışan lentlə bağlı, sonra da yixib teplik vurdular. Sonra başlardıları kişiñi döyməyə, onun da əl-qolunu bağladıqlandan sonra bir neçə yerine biçaq zərbələri vurdular. Mən də dedim ki, bizi öldürməyin, pulun yerini deyək, gedin götürün biz-

dən el çekin".

Pulları götürdükdən sonra ev sahiblərinə sağ ol deməyi unutmayan şexsler elə gəldikləri kimi evi tərk ediblər. Məlum hadisədən qonşular bir neçə saatdan sonra xəber tutublar.

Oktay Məmmədov: "Biçaqla bütün döşəkləri cirdildər, axtarış apardılar evdə. Sonra biri dedi ki, pulları tapdım, gedək. Bize dedilə ki, sağ olun, bize pul yaman lazımdır. Mən də dedim, aparın Al-lah xeyir versin".

Hadisə ilə bağlı Goranboy rayon Polis Şöbəsində quldurluq hadisəsinə tərəfdən şexslerin təpələrək istintaqa verilməsi istiqamətində əməliyyat axtanş tədbirləri aparılır (Region TV).

Elan

Təcili sərfeli qiymətə 4 otaqlı mənzil satılır. Nərimanov Məhkəməsinin həyətində, Stalin layihəli daş binada 4 otaqlı əla təmirli mənzil satılır. 4/2, ümumi sahəsi 120 kv.m, kupe şkaf, geniş, işıqlı otaqları, döşəmə mozaika parket, mətbəx və digər bütün mebellər, böyük vanna otağı, cəkkuzi, sakit, təmiz həyəti, parkovka yeri var. Qiyməti 190 min manat. Bundan əlavə 2 maşınlı daş qaraj da satışdır. (36 kv.m. qiyməti-50.000 AZN.) Mənzilin bütün sənədləri qaydasındadır, mebelləri ilə bir yerdə satılır.

Tel: (051) 984-90-63

Kisiłər!!! Axırıncı şans!!!

İsrail tebabəti tətbiq edilir!

Əger Sizə ne Azərbaycanda, nə də xaricdə heç kim kömək edə bilməyibse, onda yaxşı insanlara, aşağdakı xəstəlikləri, keyfiyyətli, qısa müddət və tam müalicəsinə dərhal qoşulmaq istəyirsiniz. D-r Vaiz Səmədov apara bilər:

- * Cinsi zəiflik, meyilin və erekxiyannı azalması tam impontensiyyədək (yaşdan və səbəbdən asılı olmayıaraq)
- * Cinsi marağın və cinsi aktların azalması
- * Vaxtından tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayıaraq)
- * Toy gecəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)
- * Prostatitlər. Prostat vəzin böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Prostat adenoması (vəzidə düyünlərin əmələ gəlməsi)
- * Cinsi vəzilərin-xayaların böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Qasılq-xayalıqla sizilti, küt və ya kəskin ağrılar
- * Əvvəldən xarici cinsi üzvün balaca olması
- * Xarici cinsi üzvün sonradan birdən kiçilməsi
- * Cinsi üzvün düyünlər birdən eyilmesi (Peyroni xəstəl.)
- * Oğlan uşaqlarında cinsiyət üzvlərinin inkişafsızlığı
- * Uşaqlarda gecə vaxtı yerinə sidiyə getməsi (enurez)
- * Hormonal və iltihablı sonsuzluq (kişilər və qadınlarda da)
- * Yuxusuzluq və yuxu pozuntuları
- * Sidik aktlarının gece ya gündüz tez-tez olması
- * Sidik aktlarının çətinlikləri və tutulmaları
- * Cinsi aktla bağlı sidikdə və spermada qan olması
- * Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalıqlar və ağrılaşmalar
- * Saçların bütün formalatda tökülməsi. Sızanaqlar
- * Yuxuda ikən və yuxudan qalxanda qan təzyiqinin yüksək qalxması
- * Boyun, baş, bel, ayaq ağrıları və osteoondroz
- * Onurğa sütumunun yırtığı, quluncların dərmənsiz müalicəsi

Həkim qəbulu və həkimə zəng etmək saat 11.00-dan sonra
Tel: (012) 437-88-05; (050) 213 88-05.

Həkimin 16 TV çıxışları: youtube.com və facebook.com doktor Vaiz Səmədov.

Bakıda 42 yaşlı kişi bacısı qızını qətlə yetirib

19 yaşlı qız ailə münəaqişəsi zəminində öldürülüb zərbəyancı paytaxtında qəti hadisəsi tərədi lib. Xəzər Rayon Polis İdarəsində APA-ya verilən məlumatata görə, hadisə bu gün rayonun Buzovna qəsəbəsində, Naxçıvanı küçəsi, ev 13 da qeydə alınıb. Bakı şəhər sakini 1973-cü il təvəlliüdü Namiq Aslanov ailə münəaqişəsi zəminində bacısı qızı 1996-ci il təvəlliüdü Nigar Şikar qızı Məliklini biçaqlayaraq qətlə yetirib. N. Aslanov hadisəni tərətdikdən sonra qaçıb. Hazırda polis onun tutulması istiqamətində tədbirləri davam etdirir.

İsgəndər Xəlilovun qardaşının evində narkotik tapıldı

Baki sakininin yaşadığı evdə külli miqdarda narkotik vasi-te aşkar edilib. "Qafqazinfo" "Report" a istinadən xəbər verir ki, Xəzər Rayon Polis İdarəsi əməkdaşlarının hayatı keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbirləri noticosinde Şüvelan qəsəbə sakini Əsgərov Həbil Əsgər oğlunun yaşadığı evin həyətində hər birinin çəkisi 35 qram olan 22 əded çətonə kolu, evdən isə 5 kilogram 167 qram marijuana aşkar edilərək götürüllər. Faktla bağlı araşdırma aparılır.

Qeyd edək ki, polislərin narkotik vasi-te tapdıqları həyət evi H.Əsgərovun özünə məxsus deyil. Saxlanılan şexs həmin evdə qarovelüş ibleyib. Mənəzil sahiblərinin eve gec-gec gəlməsindən istifadə edən H.Əsgərov həyətə narkotik vasi-te əkib-becərib. Narkotik vasi-te əməliyyat-axtarış tədbirləri noticosinde ən çəkili mülk məşhur azərbaycanlı milyarder İsgəndər Xəlilovun qardaşı Ramiz Xəlilova məxsusdur. Saxlanılan H.Əsgərov R. Xəlilovun evində qarovelşü işləməzden avval, Xəlilov qardaşının sahibi olduğu Bakı Əyləncə Mərkəzində (BƏM) aşpzə işləyib.

Öğurluqla məşul olan Gürcüstan vətəndaşları tutulub

Azərbaycanda öğurluqla məşul olan Gürcüstan vətəndaşları saxlanılıb. APA-nın Daxili İşlər Nazirliyinin syntaxa istinadən verdiyi məlumatata görə, Nizami (Gence) Rayon Polis İdarəesi əməkdaşlarının hayatı keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbirləri noticosinde martın 17-de Nail Əsgərovun evindən 10 000 ABŞ dolları, 10 000 manat dəyərində qızıl əşyaları, 3 əded mobil telefon, geyim və mösiş əşyaları oğurlamış Gürcüstan vətəndaşları Qriqoriy Kuraşvili, Niko Bumbəşvili və Qiyantsa Salakadze tutulublar. Faktla bağlı araşdırma aparılır.

Bakıda dəniz sahilində qız meyiti tapıldı

Bakıda dəniz sahilindən körpə qızın meyiti tapılıb. Lent.az-in Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətinə istinadən məlumatata görə, aprelin 16-da Səbail rayonu Bibiheybət qəsəbəsinin dəniz sahilində üzərində zorakılıq əlamətləri görünməyən 2-3 yaşlı qız meyiti aşkarlanıb. Faktla bağlı araşdırma aparılır.

Eks-sevgilisində ərli qadına şantaj

Kəcmiş sevgilisi tərəfindən şantaj olunan evli qadın polisə şikayət edib. "Qafqazinfo" nənələ etdiyi məlumatata görə, hadisə Xəzər rayonu Mərdəkan qəsəbəsində baş verib. Mərdəkan qəsəbə sakini 28 yaşlı Aynur Əliyeva (ad, soyad şertidir) kecmiş sevgilisi tərəfindən şantaja moruz qalıb. O bildirib ki, bu ilin martın 13-dən bəri kecmiş sevgilisi Tural Bayramov (ad, soyad şertidir) ona dəfələrə zəng edərək sevgili olduğu vaxt intim münasibətə olduqlarını xatırladıb və bunu hər kəsə yayacağım deyib. Bu yolla da onun ailəsinə dağlıdagıcıq bildirib.

Bunları etməmələ qarşılığında isə ondan 300 manat pul tələb edib. Bir aya yaxın davam edən bu şantajlardan sonra A.Əliyeva (ad, soyad şertidir) polisə müraciət edib. Xəzər RPİ 1-ci Polis Bölməsindən "Qafqazinfo" ya bildirib ki, məsələ ilə bağlı saxlanılan yoxdur. Faktla bağlı araşdırma davam etdirilir.

Şüvəlandakı güllələnmənin təfərrüatları

Bakıda qonşusunu güllələyen şexs saxlanılıb. Xəzər rayon Polis İdarəsindən "Report" a verilən məlumatata görə, keçirilən əməliyyat zamanı 1985-ci il təvəlliüdü Xidirov Elnur Güli oğlu tutulub. Hadisə Şüvəlan qəsəbəsində qeydə alınıb. Həmin qəsəbədə məcburi kökçünlərin məskunlaşdırığı binada yaşayış Hüseynov Bəxtiyar Yaşar oğlu odlu silahlı hər iki ayağın-dan güllənləb.

Yaralı yaxınları tərəfindən 3 sayılı Şəhər Kliniki Xəstəxanasına çatdırılıb. Dərhal əməliyyat olunan B. Hüseynov xəstəxananın Reanimasiya şöbəsinə yerləşdirilib. Cinayəti törətməkdə şübhəli bilinən E. Xidirov ifadəsi zamanı B. Hüseynovun onun həyat yoldaşı haqqında təhqiqərim ifadələr işlətdiyinə görə güllələdiyi bildirib. Belə ki, saxlanılan E. Xidirovun həyat yoldaşı B. Hüseynovun ilk arvadı olub. Onlar ayrılanan sonra E. Xidirov B. Hüseynovun keçmiş həyat yoldaşı ilə ailə qurub. B. Hüseynov onşuları arasında keçmiş həyat yoldaşı, yəni E. Xidirovun indiki arvadı barədə xoşa-gəlməyən ifadələr işlədir. Bu isə sonda onun güllələnməsi ilə nəticələnib.

Faktla bağlı saxlanılan şexs barəsində cinayət işi başlanılıb, istintaq davam edir. Qeyd edək ki, hadisə zamanı güllələnən B. Hüseynov orta məktəb müəllimi iddir.

Bakıya yeni gətirilmiş avtobus qəzaya uğrayıb

Bakının Nizami metro stansiyasının yaxınlığında yol qozası bas verib. SalamNews xəber verir ki, paytaxta yeni gətirilmiş Yaponiya istehsalı olan ISUZU markalı 10-TH-322 dövlət nömrə nişanlı, 65 nömrəli marşrut avtobusu 90-VH-854 dövlət nömrə nişanlı "Mercedes" markalı minik avtomobili ilə toqquşub. Qəza noticosunda xəsarət alan olmasa da, hər iki nəqliyyat vasitəsinə ziyan deyib. Hadisə şahidlərinin sözlərinə görə, içərisində sərnişinlərin olduğu avtobus hərəkətdə olarkən minik avtomobili qəfil onun qarşısına çıxb. Qəza da məhz bu səbəbdən baş verib. Qeyd edək ki, "Mercedes" markalı avtomobili idarə edən sürücü qadın olub.

"Nar" Sizi "Salam"layır

Abunəçilər 90 gün ərzində bütün istiqamətlərdə cəmi 3 qəpiyə danişa biləcəklər

Yeni vizual görünüşü ilə sadiq abunaçilərin etimadını təkrar qazanmayı, onların məmənliyətini artırmağı hədəfləyən "Nar" öz yeni "Salam" promo kampaniyasını təqdim etdi. Belə ki, kampanya çərçivəsində operator mövcud abunaçiləri, həm də "Nar"-a qoşulacaq yeni abunaçılər artıq bütün istiqamətlərdə cəmi 3 qəpiyə həm danişq həm də SMS göndərmək fürsəti qazanıblar.

Qeyd edək ki, yeni "Nar" abunaçiləri "Salam" kampaniyasına pulsuz qoşula bilərlər. Kampanya çərçivəsində "Nar" abunaçiləri ilk ay ərzində abunə haqqını ödəmədən 2 sevimli nominasiya cəmi 1.5 qəpiyə zəng etmək imkanı qazanırlar. Təklifi aktivlaşdırmaq üçün "salam" yazaraq 777 qısa nömrəsinə SMS göndərmək, və ya "777#334#YES kodunu yığmaq lazımdır. Bundan başqa www.nar.az vəb səhifəsi vasitəsilə yenilənmiş "şəxsi kabinet" imkanından yararlanmaq, ya da "Nar" mərkəzləri ilə "Nar dünüstü" mağazalarına müraciət etmək kifayətdir.

Daha etrafı məlumatı mobil operatorun Internet səhifəsinə əldə edə bilərsiniz:

https://www.nar.az/pages/default/pageName=tariff_catalog&id=1268/

Qafqaz Universiteti tələbələri «Azercell»də qonaq oldular

Fealiyyət göstərdiyi 18 il ərzində «Azercell Telekom» MMC Azərbaycanda təhsilin inkişafına, təcrübəli kadrların yetişdirilməsinə hər zaman dəstək verib. Şirkət bu yönə fealiyyətini bu gün də uğurla davam etdirir. Belə ki, aprelin 16-da Qafqaz Universiteti Kompyuter Mühəndisliyi fakültəsinin 19 tələbəsi və 2 rəhbər müəllimi «Azercell»in qonagi olublar. Qonaqlara mobil rabitənin işləmə prinsipləri barədə geniş məlumat verildikdən sonra, onlar İnsan Qaynaqları departamentində gündəlik iş axını, işçilərin inkişafının təşkilatı və təcrübə programı ilə tanış olublar. Daha sonra qonaqlar Şəbəkə Əməliyyat Mərkəzinin Nəzarət otaqlarına dəvət olunub. Həmin nəzarət mərkəzlərində qonaqlara serverlər göstərilib, onların işləmə prinsipləri izah olunub. Burada «Azercell»in ilk müqaviləsi və 1996-ci ildə Heydər Əliyev tərəfindən ilk zəng edildiyi Ericsson mobil telefonu göstərilib. Tanışlıqlan sonra qonaqlar ilə «Azercell» əməkdaşları arasında maraqlı müzakirələr aparılıb.

Qeyd etmək yerinə düşərdi ki, «Azercell» ilə Qafqaz Universiteti arasında neçə illik səmərələ əməkdaşlıq mövcuddur. Qafqaz Universitetinə tələbələri şirkətin innovativ Barama layihəsi çərçivəsində araşdırma aparıblar. Universitet tələbələri həmcinin, «

Paytaxt Bakıımızda tez-tez rastlaşıyoruz menzərlərdən biri də metroda, metro çıxışlarında, içimaiyyətin six olduğu yerlərdə Mirmövsüm Ağanın şəkillərin satılmasıdır. Son vaxtlar bu "alver" işinə gənc oğlanlar da qatılıb. Zorla elindəki şəkli satmağa çalışanlar, "əvəzində nə verərsən, verərsən" deyirlər. Sonradan məlum olur ki, xalq arasında "Ətağa" kimi tanınan Ağə Seyyid Əli Mir Abutalib oğlu Mir Mövsümzadənin şəkilinin əvəzində ya 20, ya da 30 qəpik istenilir.

Şəkli satmağa çalışan uşaqlarla səhbət zamanı məsələni bir qədər də yaxından çözülməyə çalışdıq. Bu məqsədlə metronun "Neftçilər" stansiyasının çıxışında elində Mirmövsüm Ağanın şəkillərini satan yaşa yaxınlaşdıq. 10-11 yaşında olan, adını demək istəməyen oğlan bildirdi ki, satdığı şəkildən ona yalnız 5 qəpik qalır: "Bu şəkilləri ucuz bir yerden 15 qəpiyə alıb 20 qəpiyə satmağa çalışırıq. Son zamanlar şəkil almaq istəyənlərin sayı azalıb". Ayaşlıının sözlərindən o da məlum oldu ki, şəkili pulsuz satanlar da var ve bunu yalnız savab xatirine edirlər: "Ancaq mən bundan özümə gündəlik çörək pulu qazanmağa çalışıram".

Qeyd edək ki, içimaiyyətin six olduğu və uşağın israrlarına baxmayaraq şəkili almaq həvəsində olanlar gözə dəymirdi. Şəkil "alver"ə maraq göstərməyən gənc bir qızə ya-xınlaşdıq. O, belə şəkili yox, yalnız Allah inandığını dedi: "Əslində şəkli inanmağın özü günahdır. Mən heç kimə və heç nəyə deyil, bir Allaha inanıram və ona pənah aparıram".

Bundan sonra Ağanın şəkili ni alan yaşlı bir qadını səhbəte

Səkli, yoxsa Allaha inanmaq?

Mirmövsüm Ağanın şəklindən pul qazananlar günaha batır; **İlahiyyatçı:** "Allah dostlarına təzim və ehtiram elə Allaha ehtiram etmək kimidir, ancaq ifrata varmamaq şətilə..."

tutmağa çalışdıq. Şəkli hansı məqsədlə aldığını sorusunda qadının cavabı belə oldu: "İşlərin avand olması üçün həmişə Mirmövsüm Ağaya dua oxuyur, onun ruhuna salavat çevirirəm. Şəkili də alıb çantamda, ya da ki, kitab rəfimde saxlayıram. Bununla da inanıram ki, onun şəkili həmişə yanımızda olarsa ruhu da bizimlə bir gedir. Ailelikcə Ağanın xatirəsini daim əziz tutur, imkan tapdıqca ziyarətgahına gedirik".

Göründüyü kimi, seyidin şəkilindən bəziləri ticarət üçün,

bəzisi xeyir tapmaq, bəzisi ise yalnız savab qazanmaq üçün istifadə edir. Bir çoxu bu "alver"in arxasında başqa məqsədlərin də dayandığını iddia edir. Lakin burda bir məqam var: insanlar Allaha pənah aparmaq əvəzine şəkin güçünə inanır, ondan xeyir umurlar. Bəs, dində övliyə ve seyidlərə, pir və ziyyətənlərə pəresti, təzim necə qarşılırı və nə dərəcədə doğrudur?

İlahiyyatçı Bəhruz Camal "Yeni Müsavat" açıqlamasında bildirdi ki, Allah dostlarına təzim və ehtiram elə Allaha ehtiram etmək kimidir.

ram etmək kimidir: "Bir zamanlar insanlar bəşəri Allaha deyil, bütürə, hansısa dinlərə pənah getirildilər. İslam dininin göndərilmə səbəblərindən biri də bu amili aradan qaldırmaq olub. Quranda bu bərədə kifayət qədər ayələr də mövcuddur. Lakin uzun illərdir ki, bir sual hər kəsi düşündürür - peygəmbərlərə, imamlara, övliyalara və s. təzim, ehtiram və s. de pəresti və ibadət hesab olunurmu? Qur'an məntiqinə əsasən peygəmbərlərə, Allah dostlarına təzim və ehtiram elə Allaha ehtiram etmək kimidir.

üzündən onları ilahiləşdirərək vəf edilməsində ifrata varıllar. Nümunə olaraq ifratçı firqə olan əkulatları misal göstərmək olar ki, müsəlmanların altıncı imamı Cəfər Sadiq (ə) onlara qarşı sərt mövqədə duraraq camaati da onların düşüncələrinin ardınca getməməyə səsləyib.

B. Camal şəkil "alver"indən də danışı. Onun sözlərinə görə bu məsələdə bir məqsəd var - ölkədəki inancların heysiyəti ilə oynayaq məməkətdəki müsəlmanlar arasında fitnə toxumu səp-

ibadət etməsi, heç ümumi dini bilgilərdən belə anlayışı olmayımanın şahidi oldum.

Əfsus ki, belə neqativ hallar da qeyri-ənənəvi məzəhəblərin elinə bəhanə verir və onlar da bacardıqları qədər bu cür məsələləri qabardaraq ölkədəki inancların heysiyəti ilə oynayırlar, məməkətdəki müsəlmanlar arasında fitnə toxumu səp-

onun üzərində qiymət olmadığı üçün elcə kartı vurur. Ondan sonra qiymət çıxır. Bura baha olsada, uşaqları hərədən bu cür yerlərə də getirməliyik ki, uşaqlar maraqlı nəsə görünür. Bu uşaqdır, 3 atraksionla kifayətlənir. Yenə istəyir. Məcbur 20 manatda əlavə yükledim".

Nəvəsinə eyləndirmək üçün bura üz tutan Şəfiq Mehdiyeva da eyni fikirdə idi. O, atraksionların qiymətinin ucuz olmasını istədiyi dedi: "Qiymətlər 3 manatdan başlayır. Amma çox istədim ki, bu cür yerlərdə heç olmasa, həftədə 1-2 dəfə qiymətlər 1-2 manat olsun. Elə valideynlər var ki, uşaqlarını bu cür yerə getirməyə imkanı çatır. O uşaqlar heç bir yerlər varlığından xəbərdar olmurlar. Elə mənim nəvəm kimi. Təqədümü ilə ilk dəfədir nəvəmi "Metroparka" gətirdim. 20 manat pul xərcəmişik. Amma nə etmək olar".

Uşaqlar üçün nəzərdə tutulan kafedə heç kim yox idi. Burada adicə bir tükə toyuğun qiyməti 5 manat 50 qəpik, sezar salatı isə 4 manata satılırdı. Uşaqlarını əyləndirməyə gətirənlərdən "atraksionlardan sonra övladınızla kafedə oturacaqsınız" sual verdikdən aldığımız cavab demək olar ki, eyni oldu: "Kafe çox bahadır. 5 manat 50 qəpik verib uşağıma bir tükə orada toyuq yedirməkdən sonra, özüm evdə o pulu bütöv bir toyuq ilə qızardaram. Övladım da yeyər".

□ **Günel MANAFLI**
Fotoşalar müəllifindir

Manatın ucuzlaşması "Metropark"dan da yan keçməyib

Alıcıların sayı barmaqla sayılıcaq qədər azalıb, müştərilər bahalıqdan şikayetlənir...

Manatın devalvasiyası ticarət və əyləncə mərkəzlərinə də təsir edib. Onsuz da bahalı olan bu mərkəzlərdə qiymətlər manatın dəyərdən düşməsi ilə, necə deyərlər, kəllə çarxa çıxb. Təbii ki, bahalıq alıcıların sayına da təsir edib.

Əvvəller müştəri əlindən tərəfənəmək mümkün olmayan "Metropark"da indi alıcı barmaqla sayılıcaq qədər idi. Bura daxil olduğumuzda boşalan mağazalar, alıcı seyrəkliyi bizdə bir anlıq çəşçinliq yaratdı. Əvvəller insan əlindən inyə atsan yere düşməyən bir ticarət və əyləncə mərkəzinin birləşdirən bir qədər alıcıyı qıtlığı yasaşması insanda bir sira suallar doğururdu.

Ticarət mərkəzinin müştəri ilə dolub-dاشan kafeleri, sinessi, uşaqlar üçün olan bölümləndə indi nə alıcı, nə də əylənen, gülüşən balacalar gözə dəyərdi. Alıcı qıtlığını baxmayaq qiymətlərdə yenə dəyişiklik, ucuzlaşma müşahidə etmədi. Hətta bir sira mağazaların vitrinlərinə 30, 50, 70 faizlik endirim yazılsa da qiymətlər alıcıların cibinə uyğun deyildi.

Satıcılar da alıcı qıtlığının olduğunu təsdiqləyirdilər. Journalist olduğumuzu bilib danışmaqdan çəkindikləri üçün biz də özümüzü alıcı kimi təqdim edib, həm paltarların qiyməti, həm də alıcılarla dolub dاشan "Metropark"ın indi niyə boşal-

masının səbəblərini öyrənməye çalışdıq. İlk olaraq alıcı olmadığı üçün bekarçılıqdan müraciətən səticiyə - uşaqlar paltarları satılan mağazaya yaxınlaşdıq. Müştəri zənn edib sevinən və geyimləri bize bir-bir təqdim edən səticidən səbəbiyi soruşduq: "Bizim uşaq geyimlərimiz Türkiyədən gətirilir və keyfiyyətli məhsullardır. Ona görə də bir az baha ola bilər. Alıcılar azaldığı üçün 30 fətih endirim de etmişik".

Bəzən güne heç bir ədəd de olsa paltar sata bilmediyi deyən səticidən hazırkı vəziyyətin manatın devalvasiyası ilə əla-qəli olduğunu bildirdi: "Əvvəller o qədər alıcı olurdu ki, önce hənsi alıcıyı yola salaq deyə düşünür, müştəriyə çata bilmirdik. İndi isə mağazaya girən yoxdur".

Digər geyim mağazasının səticisi da alıcılıq qabiliyyətinin aşağı düşməsindən gileyəndi: "Camaatda gelib nəse alımağa pul yoxdur. Biz də boş-boş otururuz. Geyimlərə 50 faiz endirim etməmizə baxmayaq yenə alıcı yoxdur. Gəlib baxırlar, ancaq almırlar. Alan olsa da bahalı bir şey almir. Bura təzə açılanda və iki ay əvvələ qədər yaxşı idi. Müştərilərimiz bol olurdu".

"Metropark"ın kafeləri də müştərisizlikdən əziyyət çekir. Əvvəller dolub dاشan masalarada indi kofe içən tek-tək insanların gözə dəyirdi. Hətta bəzək kafelərdə ümumiyyətə, müştəri yox idi. Di gəl, müştərilərin olmamasına baxmayaq qiymətlər olduğu kimi - "ceyran belinde" qalmaqdır.

Ticarət və əyləncə mərkəzinin uşaqlar üçün nəzərdə tu-

tulan 4-cü mərtəbəsində isə 20 ya da 30 manat pul yükleməlidir. Əvvəller atraksionların üzərində qiymətlər olsada, indi yox idi. Uşaqların buradakı atraksionlardan istifadə edə bilməsi üçün valideyn əvvələ 2 manat verib kart almalı dərəcədən sonra isə həmin karta 10,

20 ya da 30 manat pul yükleməlidir. Əvvəller atraksionların üzərində qiymətlər olsada, indi yox idi.

Uşaqlarını əylənməyə gətirən Vüsal Əhmədov 10 manatlıq kartla uşağın 2-3 atraksiondan istifadə edə bildiyini dedi: "Hər şey bahadır. Həm atraksion-

